

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

I. ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

A. Δ/ΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΗΣ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Α΄

B. Δ/ΝΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΤΜΗΜΑ Α΄

II. ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΗΛΕΚΤΡ.

ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ &

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Δ/ΝΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ

ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ Α΄

Ταχ. Δ/νση :	Καρ. Σερβίας 10
Ταχ. :	10184 Αθήνα
Κώδικας	
Πληροφορίες :	Δ.Παπαγιάννης- ς
Τηλέφωνο :	210.3375315-6
Fax :	210.3375001
E-Mail :	d12.a@yo.syzefxis.g
	ov.gr

Url :

www.aade.gr

ΠΡΟΣ Αποδέκτες Π.Δ.

Θέμα: Τύπος και περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, φορολογικού έτους 2016, των λοιπών εντύπων και των δικαιολογητικών εγγράφων που υποβάλλονται με αυτή.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 18 του ν.2753/1999 (ΦΕΚ 249 Α' σύμφωνα με τις οποίες, «Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύναται να καθορίζονται οι διαδικασίες, οι λεπτομέρειες και ότι άλλο απαιτείται, ώστε οι δηλώσεις οποιουδήποτε φορολογικού αντικειμένου, καθώς και τα τελωνειακά παραστατικά να μπορούν να υποβάλλονται και με τη χρήση σύγχρονων ηλεκτρονικών μεθόδων και δικτυακών υποδομών».
2. Τις διατάξεις του π.δ.111/2014 (ΦΕΚ 178 Α') περί οργανισμού του Υπουργείου Οικονομικών.
3. Την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου 1/20.1.2016 που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 18/20.1.2016 του «Τεύχους Υπαλλήλων Ειδικών Θέσεων και Οργάνων Διοίκησης Φορέων του Δημοσίου και Ευρύτερου Δημοσίου Τομέα» για την επιλογή και διορισμό Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.
4. Τις διατάξεις της αριθ. Δ6Α 1015213 ΕΞ2013/28.01.2013 (ΦΕΚ Β' 130 και 372) απόφασης του Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομικών σχετικά με τη «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στον Γενικό Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών», όπως ισχύει.
5. Τις διατάξεις του ν.4389/2016 (ΦΕΚ 94 Α').
6. Τις διατάξεις των άρθρων 5,6,10,11,15,18,19,31,32,33,34,35,36,37 και 41 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ 170 Α'), όπως ισχύουν.
7. Την Υπουργική Απόφαση ΠΟΛ.1008/2011 (ΦΕΚ 136 Β'), που αφορά τον καθορισμό ορίων ακαθαρίστων εσόδων επιχειρήσεων και ελευθέρων

επαγγελματιών, πάνω από τα οποία υφίσταται υποχρέωση υπογραφής των δηλώσεων από λογιστή φοροτεχνικό.

8. Τις διατάξεις των άρθρων

8,9,12,13,15,16,17,18,19,20,21,29,30,31,32,33,34,39,40,43,43^A,59,60,64,

67,69,70 και 72 του ν.4172/2013 (ΦΕΚ 167 Α΄), όπως ισχύουν.

9. Τις διατάξεις των άρθρων 29, 31 του ν. 3986/2011 (ΦΕΚ 152 Α΄).

10. Τις διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 17 του ν.3842/2010 (ΦΕΚ 58Α΄).

11. Τις διατάξεις των παραγράφων 5 και 7 του άρθρου 73 του ν.3842/2010 (ΦΕΚ 58 Α΄).

12. Τις διατάξεις των άρθρων 7 και 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α΄), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν με τις διατάξεις του ν.2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α΄).

13. Τις διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 4 και της παραγράφου 1 του άρθρου

18 του ν.3522/2006 (ΦΕΚ 276 Α΄).

14. Τις διατάξεις του ν.3525/2007(ΦΕΚ 16 Α΄).

15. Τις διατάξεις της παραγράφου Β2 του άρθρου 43 και της παραγράφου Β2 του άρθρου

44 του ν. 4030/2011(ΦΕΚ 249 Α΄).

16. Τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 4141/2013 (ΦΕΚ 81 Α΄).

17. Τις διατάξεις του ν. 1497/1984 (ΦΕΚ 188 Α΄) όπως ισχύουν.

18. Τις διατάξεις του άρθρου 1 του κεφαλαίου Α΄ του ν. 4250/2014 (ΦΕΚ 74 Α΄).

19.Τις ΠΟΛ.:1088/17 Απριλίου 2015 (ΦΕΚ 763 Β΄), ΠΟΛ.:1132/25 Ιουνίου 2015 (ΦΕΚ 1286 Β΄) και ΠΟΛ.:1041/4 Απριλίου 2016 (ΦΕΚ 926 Β΄), ΠΟΛ.:1096/4 Ιουλίου 2016 (ΦΕΚ 2043 Β΄) Αποφάσεις της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων.

20 . Ότι η απόφαση αυτή ρυθμίζει τον τύπο, το περιεχόμενο της δήλωσης φυσικών προσώπων καθώς και τα δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία που συνυποβάλλονται με τη δήλωση, σε περίπτωση που υποβάλλεται σε έντυπη μορφή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., για την ομοιόμορφη εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων από τους υπόχρεους, όπως ορίζονται στην παρ.1 του άρθρου 67 του ν.4172/2013, γι' αυτό από τις διατάξεις της δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

21 .Το γεγονός ότι με την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε

Άρθρο 1

Υποβολή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων

1. Οι ετήσιες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2016, των υπόχρεων της παραγράφου 1 του άρθρου 67 του ΚΦΕ(ν.4172/2013 ΦΕΚ Α΄ 167 23-07-2013), υποβάλλονται **υποχρεωτικά, με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου επικοινωνίας μέσω διαδικτύου, έως την ημερομηνία που ορίζουν οι οικείες διατάξεις.**

Οι ίδιες ημερομηνίες ισχύουν και για τις δηλώσεις που θα υποβληθούν σε εξαιρετικές περιπτώσεις σε χειρόγραφη μορφή στις Δ.Ο.Υ..

Οι εκπρόθεσμες αρχικές και τροποποιητικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου.

Για τους φορολογούμενους που η προθεσμία υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος λήγει στο τέλος του έτους, σε περίπτωση αδυναμίας ηλεκτρονικής υποβολής, θα μπορούν να υποβάλλουν τη δήλωσή τους χειρόγραφα στη αρμόδια Δ.Ο.Υ..

Ειδικά για το φορολογικό έτος 2015, οι εκπρόθεσμες αρχικές και τροποποιητικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος υποβάλλονται ηλεκτρονικά μετά τη δημοσίευση της παρούσας απόφασης. Για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 57-61 του ν. 4446/2016, οι δηλώσεις φορολογικού έτους 2015 υποβάλλονται χειρόγραφα στην αρμόδια Δ.Ο.Υ..

2. Τα παραπάνω ισχύουν για δηλώσεις που υποβάλλονται είτε από τους ίδιους τους φορολογούμενους με τους δικούς τους κωδικούς πρόσβασης, είτε από εξουσιοδοτημένο λογιστή - φοροτεχνικό με τους προσωπικούς του κωδικούς πρόσβασης.

Η εξουσιοδότηση προς τον λογιστή- φοροτεχνικό θα αφορά στην διαχείριση των εντύπων Ε1, Ε2 (όπως έχουν ενημερωθεί από τα αρχεία της Δ/σης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, εφεξής Δ.ΗΛΕ.Δ.) και του Ε3, ανεξάρτητα αν οι υπόχρεοι είναι εγγεγραμμένοι στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες Taxisnet.

Στην περίπτωση αυτή θα βεβαιώνεται το γνήσιο της υπογραφής του φορολογούμενου και της συζύγου του προς το λογιστή, από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή ΚΕΠ (άρθρο 11 παρ. 1 ν. 2690/1999 ΦΕΚ 45 Α΄ όπως ισχύει).

3. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει η δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής λόγω αποδεδειγμένης τεχνικής αδυναμίας που δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί ή εφόσον κρίνεται από τον αρμόδιο Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. σε εξαιρετικές περιπτώσεις, **ότι συντρέχει αντικειμενική και πραγματική αδυναμία υποβολής της δήλωσης με ηλεκτρονικό τρόπο, επιτρέπεται να υποβληθούν αυτές σε χειρόγραφο μορφή στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ..**

4. Οι σύζυγοι, υποχρεούνται να υποβάλουν κοινή δήλωση για τα εισοδήματά τους εφόσον υφίσταται έγγαμη σχέση κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης. Υπόχρεος υποβολής δήλωσης είναι ο σύζυγος και για τα εισοδήματα της συζύγου του.

Ειδικότερα, οι σύζυγοι υποβάλλουν χωριστή φορολογική δήλωση, ο καθένας για τα εισοδήματά του, εφόσον έχει διακοπεί η έγγαμη συμβίωση κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης ή ο ένας από τους δύο συζύγους είναι σε κατάσταση πτώχευσης ή έχει υποβληθεί σε δικαστική συμπαράσταση. Το βάρος της απόδειξης για τη διακοπή φέρει ο φορολογούμενος.

Απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η ενημέρωση του Τμήματος Διοικητικής και Μηχανογραφικής Υποστήριξης της αρμόδιας Δ.Ο.Υ με τις παραπάνω μεταβολές.

5. Τα φυσικά πρόσωπα που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, στην περίπτωση που ενημερώσουν το Τμήμα Διοικητικής και Μηχανογραφικής Υποστήριξης της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. με δήλωση μεταβολής, δύνανται να υποβάλλουν κοινή δήλωση για τα εισοδήματά τους. Στην περίπτωση αυτή έχουν την ίδια φορολογική

αντιμετώπιση με τους έγγαμους και υπόχρεος υποβολής δήλωσης είναι εκείνο το μέρος του συμφώνου συμβίωσης το οποίο κατά την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος δηλώνεται ως υπόχρεος και για τα εισοδήματα του άλλου μέρους του συμφώνου συμβίωσης. Τα όσα αναφέρθηκαν στην προηγούμενη παράγραφο για τη χωριστή φορολογική δήλωση των συζύγων εφαρμόζονται ανάλογα και για τα μέρη του συμφώνου συμβίωσης.

6. Οι δηλώσεις των κατοίκων εξωτερικού υποβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος άρθρου έως την ημερομηνία που ορίζουν οι οικείες διατάξεις και για τους κατοίκους ημεδαπής. Σε περίπτωση που φορολογικός κάτοικος Ελλάδας μεταφέρει την κατοικία του στο εξωτερικό, η δήλωση υποβάλλεται εμπρόθεσμα καθ' όλη τη διάρκεια του φορολογικού έτους και το αργότερο έως τις 31/12/2017 (ΠΟΛ 1058/2015).

7. Οι δηλώσεις των αποβιωσάντων υποβάλλονται αποκλειστικά σε χειρόγραφη μορφή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. εμπρόθεσμα έως 31/12/2017. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται ενημέρωση του Τμήματος Διοικητικής και Μηχανογραφικής Υποστήριξης της Δ.Ο.Υ του αποβιώσαντος πριν από την υποβολή της δήλωσης με την ημερομηνία θανάτου και τα στοιχεία των νόμιμων κληρονόμων/εγγυτέρων συγγενών, προσκομίζοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

8. Σε περίπτωση υποβολής εντύπου Ε3 για ανήλικο τέκνο, του οποίου τα εισοδήματα φορολογούνται στο όνομα του γονέα που ασκεί την γονική μέριμνα, η δήλωση του γονέα με το Ε3 του ανήλικου τέκνου θα υποβάλλεται σε χειρόγραφη μορφή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ

9. Σε περίπτωση πτώχευσης υποβάλλονται δύο δηλώσεις, μια δήλωση από τον σύνδικο πτώχευσης για την πτωχευτική περιουσία σε χειρόγραφη μορφή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και μια δήλωση από τον πτωχό για την τυχόν μη πτωχευτική περιουσία και εισοδήματα ηλεκτρονικά.

10. Οι δηλώσεις με επιφύλαξη υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου και οδηγούνται από τη Δ.ΗΛΕ.Δ για έλεγχο - εκκαθάριση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

11. Κατά την υποβολή της δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου, θα πρέπει πρώτα να καταχωρούνται τα έντυπα Ε2 και Ε3, όταν απαιτούνται και κατόπιν η δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων (Ε1).

Η σειρά καταχώρησης των συνυποβαλλόμενων Εντύπων Ε2 και Ε3 επιλέγεται από το φορολογούμενο.

Άρθρο 2

Ορισμός τύπου και περιεχόμενου της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και συνυποβαλλόμενων εντύπων

- 1. Ορίζουμε ότι, για το φορολογικό έτος 2016, ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων (Ε1) (παράρτημα Α), καθώς και των συνυποβαλλόμενων εντύπων,**
 - α) της αναλυτικής κατάστασης για τα μισθώματα ακίνητης περιουσίας (Φ-01.002)-(Ε2) (παράρτημα Β),**
 - β) της κατάστασης οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε3) (παράρτημα Γ) καθώς και της κατάστασης φορολογικής αναμόρφωσης που τη συνοδεύει και**
 - γ) της δήλωσης κατοχής μηχανημάτων έργων (Ε16) (παράρτημα Δ) που συμπληρώνεται χειρόγραφα και προσκομίζεται στη Δ.Ο.Υ., εφόσον ζητηθεί, έχουν όπως τα σχετικά υποδείγματα τα οποία επισυνάπτονται στην παρούσα, ως παραρτήματά της Α,Β,Γ και Δ αντιστοίχως.**

Άρθρο 3

Εκκαθάριση δήλωσης και καταβολή φόρου

- 1. Η Δ/ση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης πραγματοποιεί την εκκαθάριση των δηλώσεων Φυσικών Προσώπων που υπεβλήθησαν ηλεκτρονικά, εκδίδει τις Πράξεις Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου, με τις οποίες συνιστάται και βεβαιώνεται η οφειλή ή η απαίτηση των φορολογουμένων και τις κοινοποιεί σε αυτούς, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτ. α΄ της παραγρ. 2 του άρθρου 5 του ν.4174/2013. Οι φορολογούμενοι θα μπορούν να εκτυπώνουν την πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου από το Taxisnet χρησιμοποιώντας τους κωδικούς πρόσβασης που διαθέτουν.**
- 2. Στις περιπτώσεις που κριθεί απαραίτητος ο έλεγχος των δικαιολογητικών των αρχικών ή τροποποιητικών δηλώσεων που υποβάλλονται ηλεκτρονικά, θα οδηγούνται για έλεγχο στη Δ.Ο.Υ. και**

οι πράξεις διοικητικού προσδιορισμού φόρου εκδίδονται και αποστέλλονται στους φορολογούμενους από τη Δ.Ο.Υ. εκκαθάρισης της δήλωσης.

3. Κατά την υποβολή των δηλώσεων στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει ηλεκτρονική πληροφόρηση των δηλούμενων εισοδημάτων και φόρων, τα δικαιολογητικά προσκομίζονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. Οι πράξεις διοικητικού προσδιορισμού φόρου κοινοποιούνται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στις παραγράφους 1 και 2.

Για τις τροποποιητικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος των οποίων η αρχική δήλωση έχει υποβληθεί μέσω διαδικτύου, τα δικαιολογητικά που θα προσκομίζει ο φορολογούμενος θα είναι μόνο αυτά που αφορούν τον λόγο που επικαλείται για την τροποποίηση της δήλωσής του και όχι όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν το σύνολο της δήλωσης.

Για τις τροποποιητικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος που υποβάλλονται από μισθωτούς ή συνταξιούχους με αναδρομικά μισθών ή συντάξεων προηγούμενων ετών, αυτές θα παραλαμβάνονται χωρίς κυρώσεις μέχρι το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο εκδόθηκαν κατά περίπτωση, οι βεβαιώσεις αποδοχών ή συντάξεων.

Δεν βεβαιώνεται το ποσό που οφείλεται με βάση την πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου, εφόσον τούτο δεν υπερβαίνει τα τριάντα (30) ευρώ αθροιστικά λαμβανόμενο για τον φορολογούμενο και τη σύζυγό του (παρ. 1 άρθρο 18 ν.3522/2006 ΦΕΚ 276 Α΄).

Δεν επιστρέφεται ποσό φόρου με βάση την πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου μικρότερο των πέντε (5) ευρώ αθροιστικά λαμβανόμενο για τον φορολογούμενο και τη σύζυγό του (παρ. 2 άρθρο 18 ν. 3522/2006 ΦΕΚ 276 Α΄).

4. Η καταβολή του φόρου γίνεται σε τρεις (3) ισόποσες διμηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Ιουλίου και η καθεμία από τις επόμενες μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των μηνών Σεπτεμβρίου και Νοεμβρίου, από την προθεσμία υποβολής της δήλωσης.

Η καταβολή του φόρου που προσδιορίζεται από δηλώσεις που υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια του φορολογικού έτους, γίνεται

μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του πρώτου μήνα του επόμενου έτους, ενώ για τις δηλώσεις αυτής της περίπτωσης που υποβάλλονται στη Δ.Ο.Υ. εμπρόθεσμα και η πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου εκδίδεται το επόμενο έτος, η καταβολή γίνεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από την έκδοση της πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου.

Στις περιπτώσεις που η δήλωση υποβάλλεται εμπρόθεσμα στη Δ.Ο.Υ. ή οδηγείται σε αυτήν για έλεγχο δικαιολογητικών και εκκαθαρίζεται μετά την καταληκτική ημερομηνία της πρώτης δόσης, ο φόρος καταβάλλεται σε τρεις (3) ισόποσες δόσεις και η ημερομηνία καταβολής των δόσεων καθορίζεται από το χρόνο εκκαθάρισης της δήλωσης σε σχέση με τις καταληκτικές ημερομηνίες καταβολής των δόσεων βάσει εμπρόθεσμης υποβολής.

Για τις παραπάνω δηλώσεις που υποβάλλονται εμπρόθεσμα ο φόρος καταβάλλεται σε τρεις (3) ισόποσες δόσεις και ως αφετηρία υπολογισμού των τόκων λαμβάνεται η λήξη της προθεσμίας που θα έπρεπε να είχε αρχικά καταβληθεί, λαμβάνοντας υπόψη το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την υποβολή της δήλωσης μέχρι την εκκαθάριση αυτής από τη Δ.Ο.Υ..

5. Η καταβολή του φόρου που προσδιορίζεται από δηλώσεις φορολογούμενων που συμμετέχουν σε νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες που τηρούν απλογραφικά βιβλία, οι οποίοι μπορούν να υποβάλουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος μέχρι το πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου μήνα από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, ορίζεται να πραγματοποιηθεί, σε δύο (2) ισόποσες διμηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Σεπτεμβρίου 2017 και η δεύτερη μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Νοεμβρίου 2017.

Άρθρο 4

Περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος

1. Στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος αναγράφεται υποχρεωτικά ο ΑΜΚΑ του υπόχρεου και της συζύγου, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που δεν υποχρεούνται σε απόκτηση Α.Μ.Κ.Α. Εξαιρούνται και οι υπόχρεοι, οι οποίοι, για λόγους που άπτονται ευαίσθητων

προσωπικών τους δεδομένων, δεν επιθυμούν να αποκτήσουν Α.Μ.Κ.Α., ούτε για τους ίδιους, ούτε για τα εξαρτώμενα μέλη τους, καθώς και οι υπάλληλοι της Τράπεζας Εμπορίου και Ανάπτυξης Ευξείνου Πόντου.

Η αναγραφή του ΑΦΜ είναι υποχρεωτική μόνο για τα εξαρτώμενα μέλη άνω των 18 ετών, ενώ για τα εξαρτώμενα τέκνα κάτω των 18 ετών είναι προαιρετική.

Σε περίπτωση που τα ανήλικα εξαρτώμενα τέκνα είναι υπόχρεα σε υποβολή δήλωσης θα συμπληρώνεται η σχετική ένδειξη στον πίνακα 8 και υποχρεωτικά ο ΑΦΜ τους.

Επισημαίνουμε ότι τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4172/13 θεωρείται ότι βαρύνουν τον φορολογούμενο εφόσον συνοικούν με αυτόν και το ετήσιο φορολογητέο εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ ή το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ αν αυτά παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω.

2. Είναι υποχρεωτική η αναγραφή όλων των εισοδημάτων των υπόχρεων, ανεξάρτητα από τον τρόπο φορολόγησής τους, καθώς και των απαλλασσόμενων από το φόρο εισοδημάτων. Για τα αυτοτελώς ή με ειδικό τρόπο φορολογούμενα εισοδήματα αναγράφεται και ο παρακρατηθείς ή αποδοθείς κατά περίπτωση φόρος.

Με βάση τα ηλεκτρονικά αρχεία που αποστέλλονται στη Δ.ΗΛΕ.Δ, με τις Αποφάσεις ΠΟΛ. 1025/2017 και ΠΟΛ. 1033/2014 όπως αυτή τροποποιήθηκε με τις ΠΟΛ. 1054/2015 και 1260/15, είτε προσυμπληρώνονται ορισμένες κατηγορίες εισοδημάτων (όπως από μισθωτές υπηρεσίες, συντάξεις κλπ) και οι παρακρατηθέντες φόροι στους αντίστοιχους κωδικούς των πινάκων της δήλωσης, είτε οι φορολογούμενοι ενημερώνονται μέσω πίνακα για τα ποσά των εισοδημάτων τους και των παρακρατηθέντων φόρων, καθώς και λοιπών στοιχείων της δήλωσης (πχ δάνεια).

Στις περιπτώσεις κοινών τραπεζικών λογαριασμών σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (κάθε μορφής στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό) υπάρχει υποχρέωση δήλωσης των ποσών των τόκων καταθέσεων που αναλογούν στους πραγματικούς δικαιούχους, οι οποίοι καθορίζονται με βάση τις πραγματικές περιστάσεις. Ο

Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. έχει, σε κάθε περίπτωση, την διακριτική ευχέρεια να κρίνει διαφορετικά.

Στην περίπτωση αμοιβών ή φόρων που έχουν καταβληθεί στην αλλοδαπή σε άλλο νόμισμα πέραν του ευρώ (π.χ. σε δολάρια Η.Π.Α.), για τη μετατροπή τους σε ευρώ λαμβάνεται υπόψη η ισοτιμία μεταξύ του ευρώ και του ξένου νομίσματος, όπως αυτή προκύπτει κατά την ημερομηνία καταβολής αυτών στην αλλοδαπή. Σε περίπτωση, όμως, αμοιβών ή φόρων που καταβάλλονται περιοδικά, η μετατροπή θα πρέπει να γίνει με βάση τη μέση ετήσια ισοτιμία, όπως αυτή καθορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

3. Για την διαπίστωση των πληθυσμιακών εξαιρέσεων από την επιβολή του τέλους επιτηδεύματος ή την επιβολή μειωμένου τέλους, λαμβάνεται υπόψη η τελευταία επίσημη Απογραφή Μόνιμου Πληθυσμού της Χώρας, η οποία είναι αυτή της 9^{ης} Μαΐου 2011, όπως κυρώθηκε με την υπ' αριθμ. 11247/28-12-2012 Απόφαση της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΦΕΚ 3465 Β'), όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 2890/15-03-2013 Απόφαση της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΦΕΚ 630 Β').

4. Ηλεκτρονική υποβολή αναλυτικής κατάστασης για τα μισθώματα ακίνητης περιουσίας(έντυπο Ε2)

• Για την συμπλήρωση της στήλης 4 θα γίνεται επιλογή της κατηγορίας του δηλούμενου ακινήτου σύμφωνα με την ακόλουθη κατηγοριοποίηση των ακινήτων, που ισχύει για τη συμπλήρωση του εντύπου Ε9:

Κατοικία, Μονοκατοικία, Επαγγελματική Στέγη, Οικόπεδο, Αποθήκη, Θέση Στάθμευσης, Σταθμός Αυτοκινήτων ΔΧ, Βιομηχανικό Κτίριο, Ξενοδοχείο, Νοσηλευτήριο, Εκπαιδευτήριο, Αθλητική Εγκατάσταση, Άλλο Κτίριο (Θέατρο, Κινηματογράφος, Μουσείο κλπ), Αγροτεμάχιο, Άλλη Χρήση. Αντίστοιχη συμπλήρωση θα γίνεται και σε περίπτωση χειρόγραφης υποβολής της δήλωσης.

• Οι στήλες 13,14 και 15 συμπληρώνονται με το ακαθάριστο εισόδημα των ακινήτων που αναλογεί στον υπόχρεο κατά κατηγορία όπως εμφανίζεται στους τίτλους των στηλών.

Στις στήλες αυτές συμπληρώνονται και τα ανείσπρακτα εισοδήματα από εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας (παρ. 4 του άρθρου 39 του ν.

4172/2013) που δηλώθηκαν στο προηγούμενο φορολογικό έτος στους κ.α. 125-126 και εισπράχθηκαν κατά το έτος 2016.

- Η στήλη 16 συμπληρώνεται με τα ποσά των ανείσπρακτων εισοδημάτων από την εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας, εφόσον έως την προθεσμία υποβολής της ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος έχει εκδοθεί εις βάρος του μισθωτή διαταγή πληρωμής ή διαταγή απόδοσης μίσθιου ή δικαστική απόφαση αποβολής ή επιδίκασης μισθωμάτων ή έχει ασκηθεί εναντίον του μισθωτή αγωγή αποβολής ή επιδίκασης μισθωμάτων (παρ. 4 του αρθ. 39 ν.4172/2013).

Εξαιρετικά και προκειμένου να δηλωθούν ανείσπρακτα εισοδήματα για το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την έκδοση της απόφασης αποβολής ή της διαταγής απόδοσης χρήσης μισθίου μέχρι την εκτέλεση αυτής, ή οποία έλαβε χώρα μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, αρκεί η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης και έκθεσης αποβολής και εγκατάστασης που έχει συνταχθεί από το δικαστικό επιμελητή, ότι για το ανωτέρω διάστημα τα μισθώματα δεν έχουν εισπραχθεί.

Επισημαίνεται ότι τα απαραίτητα δικαιολογητικά προσκομίζονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ όπου ελέγχονται και καταχωρούνται πριν από την υποβολή της δήλωσης.

- Στη στήλη 17 συμπληρώνεται το είδος μίσθωσης και η χρήση του ακινήτου, καθώς και τα ανείσπρακτα εισοδήματα όπως αυτά προκύπτουν από την κατηγοριοποίηση των στηλών 13, 14, 15 και 16.

- Κατά τη συμπλήρωση της στήλης 18 «Αριθμός Παροχής Ρεύματος» αναγράφεται υποχρεωτικά ο εννιάψήφιος αριθμός παροχής ρεύματος όλων των ακινήτων, εφόσον υπάρχει παροχή, ανεξάρτητα από τη λειτουργία της ή μη, από την εταιρεία που το παρέχει (ΔΕΗ ή οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση), από το είδος του παρεχόμενου ρεύματος (συμβατικό, εργοταξιακό κλπ) και ανεξάρτητα αν από την ίδια παροχή ηλεκτροδοτούνται περισσότερα ακίνητα (γραφεία, καταστήματα, αποθήκες, χώροι στάθμευσης κλπ).

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει παροχή ρεύματος (μετρητής) ή πρόκειται για αποθήκη ή χώρο στάθμευσης που ηλεκτροδοτείται από

τη κοινόχρηστη παροχή ρεύματος, η στήλη αυτή συμπληρώνεται με τον αριθμό «99999999».

- Στην στήλη 19 συμπληρώνεται ο αριθμός της δήλωσης πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης ακίνητης περιουσίας.

Ως αύξων αριθμός του πίνακα I «Εκμισθούμενα κτλ Ακίνητα» των «Συμπληρωματικών Στοιχείων Ακίνητης Περιουσίας» αναγράφεται ο αύξων αριθμός του πίνακα της 1ης σελίδας.

Στην «Αναλυτική Κατάσταση Μισθωμάτων» δηλώνεται και η ακίνητη περιουσία των εξαρτώμενων ανηλίκων τέκνων από τον υπόχρεο γονέα. Τα ακίνητα αυτά συμπληρώνονται και στον πίνακα I της δεύτερης σελίδας του εντύπου.

5. Ηλεκτρονική υποβολή της δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων (έντυπο Ε1)

□ Πίνακας 1

Τα στοιχεία του φορολογούμενου απαιτείται να είναι επικαιροποιημένα, καθόσον χρησιμοποιούνται και ως στοιχεία επικοινωνίας από τη Φορολογική Διοίκηση. Κατά την ηλεκτρονική υποβολή της δήλωσης, στην επιβεβαίωση στοιχείων, υποχρεωτικά καταχωρείται και ηλεκτρονική διεύθυνση (e-mail) που χρησιμοποιείται.

Ειδικά, ο φορολογικός κάτοικος αλλοδαπής υποχρεούται να επιβεβαιώσει και τη ΧΩΡΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ του, όπως αυτή είναι καταχωρημένη στα Στοιχεία Μητρώου/Φυσικού Προσώπου, καθώς χρησιμοποιείται για σκοπούς ανταλλαγής πληροφοριών.

Στην περίπτωση που ο φορολογούμενος δεν συμφωνεί με τη χώρα φορολογικής κατοικίας που εμφανίζεται στην επιβεβαίωση στοιχείων ή το πεδίο της χώρας φορολογικής κατοικίας είναι συμπληρωμένο με <999>, θα πρέπει να τροποποιήσει το σχετικό πεδίο.

Οι παραπάνω φορολογούμενοι υποχρεούνται σε κάθε περίπτωση, εφόσον κληθούν, να προσκομίσουν το πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας (tax residence-certificate) στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., προκειμένου να αποδείξουν τη Χώρα της φορολογικής τους κατοικίας.

□ Πίνακας 2

Οι κωδικοί 023,024 δεν συμπληρώνονται, διότι για το φορολογικό έτος 2016 δεν υπάρχει υποχρέωση προσκόμισης αποδείξεων του άρθρου 16 του ΚΦΕ.

Προστέθηκαν οι νέοι κωδικοί:

α. κωδ. 320 συμπληρώνεται στην περίπτωση που η σύζυγος ή το μέρος συμφώνου συμβίωσης είναι φορολογικός κάτοικος αλλοδαπής.

β. κωδ. 037-038 καταχωρείται η ένδειξη ότι ο ασκών αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα είναι *κατ' επάγγελμα αγρότης* σύμφωνα με την επίσημη ταυτοποίηση από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης (άρθρο 2 παρ. 1 του ν.3874/2010 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 65 του ν.4389/2016).

γ. κωδ. 021-022 οι οποίοι συμπληρώνονται όταν ασκείται επιχειρηματική δραστηριότητα και ο φορολογούμενος είναι ασφαλισμένος στον ΟΓΑ

δ. κωδ. 011-012 οι οποίοι συμπληρώνονται από όσους ανήκουν στην κατηγορία της περ. 5 του άρθρου 7 ν. 4304/2014

> Πίνακας 4Α(εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις)

α. Όταν συμπληρώνονται οι κωδικοί 307- 308 σε συνδυασμό με τους κωδικούς 019020, απαιτείται η αναγραφή των ΑΦΜ των προσώπων που λαμβάνουν τις υπηρεσίες στην ημεδαπή και σε περίπτωση που αυτοί υπερβαίνουν τους τρεις (3), πρέπει να αναγραφεί οπωσδήποτε ο ΑΦΜ του προσώπου από το οποίο προέρχεται τουλάχιστον το 75% των ακαθαρίστων εσόδων.

β. Όταν συμπληρώνονται εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις (κωδ.343-344) χωρίς ηλεκτρονική πληροφόρηση, πρέπει να καταχωρούνται οι Α.Φ.Μ. εργοδοτών - ασφαλιστικών φορέων με τα αντίστοιχα ποσά, βάσει των βεβαιώσεων αποδοχών.

Οι κωδικοί 325-326 έχουν συμπληρωθεί από τη Φορολογική Διοίκηση βάσει του αρχείου βεβαιώσεων που αποστέλλουν ηλεκτρονικά οι εκκαθαριστές (ΠΟΛ 1025/2017) και αφορούν ακαθάριστες αμοιβές μελών Δ.Σ. για παροχή υπηρεσίας που σύμφωνα με την περ. δ' της

παρ.2 του άρθρου 12 του ν.4172/2013 αποτελούν εισόδημα από μισθωτή εργασία. Τονίζεται, ότι στους κωδικούς αυτούς δεν αναγράφονται αμοιβές μελών Δ.Σ. που προέρχονται από διανομή κερδών.

Οι κωδικοί 351-352 συμπληρώνονται από το φορολογούμενο και αφορούν ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλονται από μισθωτούς ή συνταξιούχους σε ασφαλιστικούς οργανισμούς υποχρεωτικής ασφάλισης εξαιτίας εξαγοράς χρόνου ασφάλισης όπως χρόνου στρατιωτικής θητείας, και οι οποίες μειώνουν το εισόδημα από μισθωτή εργασία ή συντάξεις. Στους ίδιους κωδικούς συμπληρώνονται και οι εισφορές που αποδίδουν τα ίδια τα μέλη Δ.Σ. εξαιτίας υποχρεωτικής ασφάλισης και οι οποίες μειώνουν το εισόδημα από μισθωτή εργασία που αυτοί αποκτούν (περ.δ' παρ.2 άρθ.12 ν.4172/2013). Οι εισφορές 12

αυτές αποδεικνύονται βάσει αποδεικτικών εγγράφων ή σχετικών δικαιολογητικών που οι φορολογούμενοι προσκομίζουν στη Φορολογική Διοίκηση. Δηλώνεται υποχρεωτικά ο ΑΦΜ του φορέα στον οποίο καταβλήθηκαν.

Οι κωδικοί 651-652 συμπληρώνονται από το φορολογούμενο με το ποσό του φόρου που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για εισόδημα από μισθούς-συντάξεις αλλοδαπής προέλευσης στο οποίο η Ελλάδα έχει δικαίωμα φορολόγησης. Δεν συμπληρώνεται τυχόν ποσό φόρου που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για εισόδημα από μισθούς-συντάξεις αλλοδαπής προέλευσης όπου η Ελλάδα, βάσει ΣΑΔΦ, έχει αποκλειστικό δικαίωμα φορολόγησης.

Οι κωδικοί 393-394 έχουν συμπληρωθεί από τη Φορολογική Διοίκηση βάσει του αρχείου βεβαιώσεων που αποστέλλουν ηλεκτρονικά οι εκκαθαριστές (ΠΟΛ 1025/2017) και αφορούν αποδοχές που καταβάλλονται από ημεδαπές εταιρείες για μισθωτές υπηρεσίες που παρέχονται στην αλλοδαπή από φορολογικό κάτοικο Ελλάδας και οι οποίες δεν υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου στην Ελλάδα. Οι κωδικοί αυτοί συμπληρώνονται προκειμένου να συμψηφιστούν ποσά φόρου που εκ παραδρομής παρακρατήθηκαν στην Ελλάδα.

Οι κωδικοί 395-396 συμπληρώνονται από το φορολογούμενο και αφορούν ασφάλισμα που καταβάλλεται σε αυτόν από αλλοδαπούς φορείς χωρίς μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα στα πλαίσια

ομαδικού ασφαλιστηρίου συνταξιοδοτικού συμβολαίου που ο εργοδότης του είχε συνάψει με αυτούς τους φορείς. Το ασφάλισμα αυτό, για το οποίο δεν διενεργήθηκε η παρακράτηση της περ. ε΄ παρ.1 άρθρου 64 του ν.4172/2013 από τους εν λόγω φορείς, φορολογείται αυτοτελώς σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.4 του άρθρου 15 του ίδιου νόμου ανάλογα με τον τρόπο καταβολής (περιοδικά, εφάπαξ, πρόωρη εξαγορά).

> Πίνακας 4B(εισόδημα αξιωματικών και κατώτερο πλήρωματος Ε.Ν.)

Το εισόδημα που αποκτούν οι αξιωματικοί και το κατώτερο πλήρωμα που υπηρετούν σε πλοία του εμπορικού ναυτικού φορολογείται με φορολογικό συντελεστή 15% και 10% αντίστοιχα και εξαντλείται η φορολογική τους υποχρέωση.

> Πίνακας 4Γ1(εισόδημα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα)

Το εισόδημα που αποκτάται από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 αρθρ. 21 ν.4172/2013.

Το εισόδημα από ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, προσδιορίζεται με λογιστικό τρόπο (έσοδα μείον έξοδα) ανεξάρτητα από την υποχρέωση τήρησης βιβλίων. Οι μη υπόχρεοι σε έκδοση στοιχείων που έχουν πραγματοποιήσει και λιανικές πωλήσεις, προσθέτουν στα ακαθάριστα έσοδά τους και τις πωλήσεις αυτές που αποδεικνύονται είτε με απλές αποδείξεις είσπραξης, είτε με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο.

Προκειμένου να δηλωθεί εισόδημα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα για το φορολογικό έτος 2016 είναι απαραίτητη η συμπλήρωση του εντύπου Ε3.

Τα κέρδη από ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα (λογιστικός προσδιορισμός) φορολογούνται πλέον αυτοτελώς με την κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 15 (κλίμακα μισθωτών), χωρίς δηλαδή τα εισοδήματα αυτά να αθροίζονται με τυχόν εισοδήματα από επιχειρηματική δραστηριότητα και από μισθούς και συντάξεις (παρ.3 αρ.29 ν.4172/2013).

Ο χαρακτηρισμός του κατ' επάγγελμα αγρότη προκύπτει από επίσημη ταυτοποίηση του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης (άρθρο 2 παρ. 1 του ν.3874/2010 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 65 του ν.4389/2016).

Για τους κατ' επάγγελμα αγρότες όπως αυτοί ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία, εφόσον τουλάχιστον το 50% του εισοδήματός τους προέρχεται από αγροτική δραστηριότητα εφαρμόζονται οι μειώσεις του φόρου του άρθρου 16.

Επιπρόσθετα, για τα εισοδήματα από 01.01.2014 έχει γίνει δεκτό ότι το εισόδημα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα λογίζεται ανεξάρτητα από τον τόπο και τον τρόπο (λιανικώς ή χονδρικώς) πώλησης των ιδίων παραγόμενων αγροτικών προϊόντων (σχετική η Δ12 Α 1109216 ΕΞ2014/ 24.07.2014 εγκύκλιος). Επιπρόσθετα, για τα εισοδήματα από 01.01.2014 έχει γίνει δεκτό ότι κατ εφαρμογή του άρθρου 116 του νόμου 4316/2014, ο ορισμός της αγροτικής δραστηριότητας της περίπτωσης στ' της παρ. 2 του ν. 3874/2010 ισχύει και για λόγους φορολόγησης του κέρδους από τη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW (σχετική και η ΠΟΛ 1116/2015 εγκύκλιος).

Όλες οι κατηγορίες των εισοδηματικών αγροτικών επιδοτήσεων / ενισχύσεων, κατά το μέρος που δεν λήφθηκαν υπόψη κατά τον προσδιορισμό του κέρδους από ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, θα συμπληρώνονται από τον φορολογούμενο στους κωδικούς 659 - 660 του εντύπου Ε1 (ΠΟΛ 1116/2015).

> Πίνακας 4Γ2(εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα)

Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται με την κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 15, αφού προστεθούν σε τυχόν εισοδήματα από μισθούς και συντάξεις. Για τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν εφαρμόζονται οι μειώσεις του άρθρου 16.

Εάν δηλώνεται εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και από μισθωτή εργασία/συντάξεις, η προκαταβολή φόρου υπολογίζεται στο φόρο κλίμακας που προκύπτει μόνο από το εισόδημα της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

α. Στον υποπίνακα Γ2 του ΠΙΝΑΚΑ 4, δηλώνονται τα ακαθάριστα έσοδα, καθαρά κέρδη/ ζημίες και οι παρακρατηθέντες - προκαταβλητέοι φόροι των εισοδημάτων από επιχειρηματική δραστηριότητα για τους επιτηδευματίες είτε τηρούν βιβλία με βάση τα Ε.Λ.Π., είτε είναι απαλλασσόμενοι/μη υπόχρεοι σε βιβλία με βάση τα Ε.Λ.Π. (κωδ.: 401402,425-426,413-414,415-416,601-602,605-606)

Περιλαμβάνονται και οι πρώην ελεύθεροι επαγγελματίες (πρώην Ζ' πηγή άρθρου 48 του ν.2238/1994), οι οποίοι πλέον θεωρούνται ασκούντες επιχειρηματική δραστηριότητα, αλλά μη έχοντες την εμπορική ιδιότητα.

β. Περιλαμβάνονται τα εισοδήματα ημεδαπής (κωδ.401-402) και αλλοδαπής προέλευσης. (κωδ.: 411-412)

γ. Γίνεται διάκριση του εισοδήματος που δηλώνεται από τους μη επιτηδευματίες και μη υποβάλλοντες Ε3. (κωδ.: 403-404)

δ. Περαιτέρω, προβλέπεται η δήλωση του εισοδήματος όταν ο καταβάλλων τις αμοιβές δεν αποστέλλει ηλεκτρονικά την πληροφορία για το δικαιούχο του ανάλογου εισοδήματος. (κωδ.: 409,410), και του παρακρατηθέντος φόρου (κωδ.: 611-612)

ε. Το καθαρό εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα όσων έχουν την ιδιότητα του επιτηδευματία, ανεξάρτητα της τήρησης απλογραφικών/διπλογραφικών βιβλίων προκύπτει με λογιστικό προσδιορισμό (έντυπο Ε3), ενώ για τους μη επιτηδευματίες φορολογείται εξ' ολοκλήρου, καθόσον δεν αναγνωρίζονται δαπάνες.

στ. Για τις περιπτώσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 21 του ΚΦΕ συμπληρώνονται οι κωδ. 427-428.

> Πίνακας 4Δ1(εισόδημα από κεφάλαιο)

Στον Πίνακα Δ1 δηλώνονται τα εισοδήματα της κατηγορίας εισοδήματος από κεφάλαιο που αποκτήθηκαν κατά το φορολογικό έτος 2016, ο φόρος που παρακρατήθηκε στην Ελλάδα στις περιπτώσεις που προβλεπόταν παρακράτηση, ο φόρος που παρακρατήθηκε στην αλλοδαπή εφόσον και η αλλοδαπή χώρα και η Ελλάδα είχαν δικαίωμα φορολόγησης.

Η συμπλήρωση των εισοδημάτων είναι υποχρεωτική, είτε αποκτήθηκαν στην Ελλάδα, είτε στην αλλοδαπή και ανεξάρτητα από το αν τα χρηματικά ποσά παρέμειναν στην αλλοδαπή. Με βάση τα ηλεκτρονικά αρχεία που αποστέλλονται στη Δ.ΗΛΕ.Δ (ΠΟΛ. 1025/2017 και ΠΟΛ. 1033/2014 όπως αυτή τροποποιήθηκε με την ΠΟΛ. 1260/15), για τα εισοδήματα ημεδαπής προέλευσης οι φορολογούμενοι ενημερώνονται μέσω πίνακα για τα ποσά των εισοδημάτων τους και των παρακρατηθέντων φόρων.

Στον Πίνακα αυτό θα δηλώνονται τα κέρδη που διανέμουν οι εταιρίες όλων των νομικών μορφών, περιλαμβανομένων και των προσωπικών εταιριών που τηρούν διπλογραφικά βιβλία.

Ομοίως δηλώνονται και οι τόκοι που εισπράττονται, από κάθε αιτία, καθώς και τα δικαιώματα, όταν δεν εισπράττονται στα πλαίσια επιχειρηματικής δραστηριότητας.

> Πίνακας 4Δ2(Εισόδημα από ακίνητη περιουσία)

Στον υποπίνακα Δ2 του πίνακα 4 δηλώνεται το εισόδημα σε χρήμα ή σε είδος που προκύπτει από την εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση χρήσης γαιών - γης και ακινήτων σε τρίτους, εγκαταστάσεων ή κατασκευών, χώρων τοποθέτησης επιγραφών καθώς επίσης και από εκμίσθωση υπεκμίσθωση, ιδιοχρησιμοποίηση, δωρεάν παραχώρηση κοινοχρήστων χώρων που ανήκουν σε ιδιοκτήτες διηρημένων ιδιοκτησιών (κωδ. 131-132, 133-134), από αποζημίωση λόγω πρόωρης λύσης εμπορικής μίσθωσης καταβληθείσα από τον μισθωτή (κωδ. 121-122) και από ανείσπρακτα εισοδήματα (κωδ.125-126). Περιλαμβάνονται τα ενοίκια, πραγματικά ή τεκμαρτά, καθώς και τα ανείσπρακτα εισοδήματα από την εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας εφόσον έως την προθεσμία υποβολής της ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος έχει εκδοθεί εις βάρος του μισθωτή διαταγή πληρωμής ή διαταγή απόδοσης μίσθιου ή δικαστική απόφαση αποβολής ή επιδίκασης μισθωμάτων ή έχει ασκηθεί εναντίον του μισθωτή αγωγή αποβολής ή επιδίκασης μισθωμάτων (παρ. 4 του αρθ. 39 ν.4172/2013), κατά κατηγορία ακινήτων όπως εμφανίζονται στην δήλωση, μεταφερόμενα στους αντίστοιχους κωδικούς της δήλωσης Ε1 από τα συνολικά ποσά των στηλών του εντύπου Ε2 κατά κατηγορία ακινήτου.

Διευκρινίζεται ότι τα ανείσπρακτα εισοδήματα από εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας (παρ. 4 του άρθρου 39 του ν. 4172/2013) που δηλώθηκαν στο προηγούμενο φορολογικό έτος στους κ.α. 125-126 και εισπράχθηκαν κατά το έτος 2016, δηλώνονται ανά κατηγορία ακινήτου και είδος μίσθωσης στο έντυπο Ε2 και τα επιμέρους ποσά μεταφέρονται κατά κατηγορία γαιών - γης ή ακινήτου στους αντίστοιχους κωδικούς της δήλωσης Ε1.

Για όσους ασκούν ατομική αγροτική δραστηριότητα δεν υπολογίζεται τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση προς ανιόντες, κατιόντες και συζύγους, αγροτικών εκτάσεων στις οποίες περιλαμβάνονται λιβάδια, καλλιεργήσιμες γαίες, βοσκήσιμες γαίες και κάθε είδους κατασκευές ή εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής.

Το εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση τεκμαίρεται ότι συνίσταται στο τρία τοις εκατό (3%) της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου σύμφωνα με τις ισχύουσες τιμές κατά την 31/12/2015.

Αναγνωρίζεται ποσοστό 5% επί του ακαθάριστου εισοδήματος ημεδαπής και αλλοδαπής προέλευσης ως δαπάνες επισκευής συντήρησης ανακαίνισης ή άλλες πάγιες και λειτουργικές δαπάνες όσων ακινήτων αποφέρουν φορολογητέο εισόδημα, ανεξάρτητα από το είδος και τη χρήση αυτών. Σημειώνεται ότι οι δαπάνες για γαίες (κωδ. 159-160), εκπίπτουν σε ποσοστό 10% επί του ακαθάριστου εισοδήματος από εκμίσθωση, υπεκμίσθωση, δωρεάν παραχώρηση και ιδιοχρηστική γαιών. Για την απόδειξη του ποσού της αποζημίωσης που καταβάλλει, βάσει νόμου, ο εκμισθωτής στο μισθωτή (κωδ. 163164) για τη λύση της μισθωτικής σχέσης ακινήτου, καθώς και του ποσού για τις δαπάνες για αντιπλημμυρικά έργα και έργα αποξήρανσης, τα δικαιολογητικά εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΦΑΣ όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

Επισημαίνεται το τεκμαρτό εισόδημα από δωρεάν παραχώρηση κατοικίας μέχρι 200 τμ προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως κύρια κατοικία προς ανιόντες ή κατιόντες εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, δεν υπάγεται σε φόρο.

> Πίνακας 4Ε(Εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου)

Στον υποπίνακα Ε του πίνακα 4 δηλώνεται το εισόδημα που προκύπτει από μεταβιβάσεις τίτλων του άρθρου 42 του ΚΦΕ που πραγματοποιούνται από επαχθή αιτία. Οι μεταβιβάσεις από χαριστική αιτία δεν αποτελούν αντικείμενο του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Τέλος, έχει ανασταλεί μέχρι τις 31/12/2017, η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 41 του ΚΦΕ (Μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας).

Κωδικοί 829-830: Συμπληρώνεται το κέρδος από την πώληση τίτλων του άρθρου 42 του ν. 4172/13 (ΚΦΕ), όταν οι τίτλοι έχουν εκδοθεί από ημεδαπή επιχείρηση και η υπεραξία τους φορολογείται.

Κωδικοί 865-866: Συμπληρώνεται το κέρδος από την πώληση τίτλων του άρθρου 42 του ν. 4172/13 (ΚΦΕ), όταν οι τίτλοι έχουν εκδοθεί από αλλοδαπή επιχείρηση και η υπεραξία τους φορολογείται.

Κωδικοί 867-868: Συμπληρώνεται ο φόρος που παρακρατήθηκε από το κέρδος από την μεταβίβαση τίτλων αλλοδαπής, από χώρες που έχει δικαίωμα φορολόγησης και η Ελλάδα. Η καταβολή του ποσού του φόρου στην αλλοδαπή αποδεικνύεται με τα δικαιολογητικά έγγραφα που ορίστηκαν στην ΠΟΛ. 1026/22.01.2014 Απόφαση Γ.Γ.Δ.Ε. (ΦΕΚ 170Β').

Κωδικοί 871-872: Συμπληρώνεται η ζημιά από την πώληση τίτλων του άρθρου 42 του ν. 4172/13 (ΚΦΕ), η οποία δύναται να μεταφέρεται για πέντε (5) έτη προκειμένου να συμψηφιστεί με κέρδη από την ίδια αιτία. Ως ζημιά νοείται μόνο αυτή που προκύπτει αποκλειστικά από τίτλους που κατονομάζονται στην παρ. 1 του άρθρου 42 του ΚΦΕ και όχι από τους τίτλους των οποίων η υπεραξία από την μεταβίβαση τους απαλλάσσεται της φορολογίας.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις της περιπτ. θ' της παραγρ. 1 του άρθρου 5 του ΚΦΕ, εισόδημα που προκύπτει στην ημεδαπή είναι αυτό που προέρχεται από τίτλους που έχουν εκδοθεί από ημεδαπή επιχείρηση, ενώ σύμφωνα με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου και νόμου, εισόδημα αλλοδαπής νοείται κάθε εισόδημα που δεν προκύπτει στην ημεδαπή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1.

> Πίνακας 5(Προσδιορισμός ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης διαβίωσης)

1. Η ισχύς των ηλεκτροκίνητων οχημάτων, η οποία μετράται αποκλειστικά με KW, για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 31 του ΚΦΕ, εξομοιώνεται με αυτή των επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης 1200 κ.ε. και η ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης ανέρχεται στις τέσσερις χιλιάδες ευρώ (4.000) ευρώ, ανεξαρτήτως ισχύος του οχήματος. Δεν επιβάλλεται στα αυτοκίνητα αυτά φόρος πολυτελούς διαβίωσης.

2. Όπως έγινε δεκτό με την ΠΟΛ. 1076/2015, οι διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 4172/2013 εφαρμόζονται μόνο όταν τις οικείες δαπάνες πραγματοποιούν φυσικά πρόσωπα, ως ιδιώτες και όχι στα πλαίσια άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας όπου οι σχετικές αγορές έχουν καταχωρηθεί στα λογιστικά τους αρχεία.

Συνεπώς, οι καταβληθείσες δόσεις επιχειρηματικών δανείων που έχουν καταχωρηθεί στα λογιστικά αρχεία των ατομικών επιχειρήσεων και αφορούν σε δανειακές συμβάσεις που συνήψαν τα εν λόγω πρόσωπα για επιχειρηματικούς σκοπούς, δεν αποτελούν δαπάνη απόκτησης κατά τις διατάξεις του άρθρου 32 (περίπτωση στ΄ της παρ. 1 του άρθρου αυτού) , οπότε δεν θα αναγράφονται στους κωδικούς 727-728 του εντύπου Ε1.

Σε κάθε περίπτωση η εφαρμογή των ανωτέρω είναι θέμα πραγματικό και ανήκει στην εξελεγκτική αρμοδιότητα του προϊσταμένου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. ο οποίος, εξετάζοντας τα πραγματικά στοιχεία και παραστατικά θα κρίνει αν τα ποσά των εν λόγω δανειακών συμβάσεων αφορούν σε επιχειρηματικά δάνεια και αν έχουν τηρηθεί οι υπόλοιπες προϋποθέσεις (σκοπός χορήγησης του δανείου, τεκμηρίωση βάσει των λογιστικών αρχείων, καταχώριση των τόκων στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης, κ.λπ.).

Τα ανωτέρω ισχύουν και για τις δόσεις που καταβάλλονται από τα παραπάνω πρόσωπα στα πλαίσια συμβάσεων που χαρακτηρίζονται από τα πιστωτικά ιδρύματα ως «δάνεια κεφαλαίου κίνησης» ή ως «σύμβαση πίστωσης δι' ανοιχτού λογαριασμού».

> Πίνακας 6 (Πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία)

α. Στους κωδικούς 659-660 ή 619-620 αν υπάρχει ηλεκτρονική πληροφόρηση, συμπληρώνονται τα εισοδήματα που απαλλάσσονται του φόρου ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο και εμφανίζεται πίνακας στον οποίο αναλύονται ανάλογα με την προέλευσή τους.

- > **Εισόδημα φορολογικών κατοίκων αλλοδαπής που εργάζονται σε πρεσβείες, προξενεία κλπ**
- > **Διατροφή συζύγου και τέκνων**
- > **Συντάξεις αναπήρων πολέμου ή θυμάτων πολέμου ή αναπήρων που υπέστησαν βλάβη κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους**
- > **Εξωιδρυματικό επίδομα και κάθε συναφές ποσό που καταβάλλεται σε αναπήρους και το οποίο συγκεντρώνει τα εννοιολογικά χαρακτηριστικά του εισοδήματος όπως περιοδικότητα, μόνιμη πηγή προέλευσης**
- > **Μισθοί, συντάξεις και πάγια αντιμισθία που χορηγούνται σε αναπήρους με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 80% .**
- > **Επιδόματα αναγνωρισμένων πολιτικών προσφύγων**
- > **Επιδόματα επικίνδυνης εργασίας κατά ποσοστό 65%**
- > **Κέρδη από την διάθεση παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι 10 KW**
- > **Τόκοι ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου ή έντοκων γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου**
- > **Κέρδη πώλησης εισηγμένων μετοχών με ποσοστό συμμετοχής μικρότερο του 0,5%**
- > **Κέρδη μεταβίβασης εισηγμένων κινητών αξιών (απόκτηση πριν από 1/1/2009)**
- > **Εισοδήματα αλλοδαπής που φορολογούνται μόνο στην αλλοδαπή βάσει Σ.Α.Δ.Φ**
- > **Αφορολόγητα κέρδη από ημεδαπά ΕΕ/ΕΟΧ/ΕΖΕΖ αμοιβαία κεφάλαια**
- > **Απαλλασσόμενα μερίσματα ημεδαπών ή αλλοδαπών ναυτιλιακών εταιριών**
- > **Κοινωνικό εισόδημα αλληλεγγύης**
- > **Κέρδος μεταβίβασης τίτλων φορ. κατοίκου χώρας με την οποία υπάρχει Σ.Α.Δ.Φ**

> Ασφάλισμα ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων ημεδαπής προέλευσης

> Πράσινες και συνδεδεμένες αγροτικές ενισχύσεις

> Λοιπές αγροτικές ενισχύσεις

> Κέρδος από μεταβίβαση εταιρικών ομολόγων του ν. 3156/2003, καθώς και εταιρικά ομόλογα εταιριών ΕΕ και ΕΟΧ/ΕΖΕΖ.

> Λοιπές περιπτώσεις

β. Στους κωδικούς 657-658 ή 617-618 αν υπάρχει ηλεκτρονική πληροφόρηση, συμπληρώνονται τα εισοδήματα που απαλλάσσονται του φόρου και της ειδικής εισφοράς και εμφανίζεται πίνακας στον οποίο αναλύονται ανάλογα με την προέλευσή τους.

> Μισθοί, συντάξεις και πάγια αντιμισθία ολικά τυφλών ή κινητικά αναπήρων 80% και άνω

> Αποζημίωση λόγω διακοπής εργασιακής σχέσης

> Αμοιβές υπαλλήλων της Ε.Ε. (Διατάξεις Προνομίων - Ασυλιών της Ε.Ε.)

> Αμοιβές των εργαζόμενων στην Τράπεζα Εμπορίου και Ανάπτυξης του Εύξεινου Πόντου (Διατάξεις του άρθρου 52 της Ιδρυτικής της Συμφωνίας της Τράπεζας.)

> Αποδοχές που καταβάλλει ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) στους υπαλλήλους του (Διατάξεις της Σύμβασης για τα προνόμια και Ασυλίες των Ηνωμένων Εθνών.)

> Ενιαίο επίδομα στήριξης τέκνων

> Ειδικό επίδομα τριτέκνων και πολυτέκνων

> Εκλογική αποζημίωση (παρ.1.αρ.108 Π.Δ.26/2012)

> Μερίσματα των εταιριών της παρ.5 του άρθρου 45 του ν. 4141/2013

γ. Στους κωδικούς 781-782, συμπληρώνονται τα ποσά που δεν αποτελούν εισόδημα και εμφανίζεται ομοίως πίνακας για την ανάλυσή τους.

- > Πώληση ακινήτου
- > Εφάπαξ ταμείων πρόνοιας και ασφαλιστικών οργανισμών
- > Διάθεση λοιπών περιουσιακών στοιχείων
- > Εισαγωγή συναλλάγματος από νυν ή πρώην κατοίκους αλλοδαπής
- > Δάνεια
- > Κληρονομίες
- > Δωρεές ή γονικές παροχές χρηματικών ποσών(δωρεοδόχος)
- > Κέρδη από λαχεία, ΠΡΟΠΟ, ΛΟΤΤΟ κλπ
- > Επίδομα αλλοδαπής (περίπτ. γ παρ. 1 άρθρ. 14 ΚΦΕ)
- > Αποζημίωση για ηθική βλάβη
- > Υποτροφίες
- > Επιστροφές καταβεβλημένων κεφαλαίων/ δανείων
- > Λοιπές περιπτώσεις (στις περιπτώσεις αυτές συγκαταλέγονται και ποσά που δεν έχουν τα εννοιολογικά γνωρίσματα του εισοδήματος ήτοι δεν υπάρχει περιοδικότητα και μόνιμη πηγή προέλευσης και τέτοια μπορεί να είναι οικονομικές ενισχύσεις - βοηθήματα που καταβάλλονται έκτακτα, σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες)

Επιστροφή καταβεβλημένων κεφαλαίων/ δανείων κλπ μπορεί να συμπληρωθεί μόνο όταν το έτος που χορηγήθηκαν τα ποσά, υπάγονταν σε τεκμήριο. Συγκεκριμένα, μπορεί να δηλωθεί επιστροφή εταιρικού ή μετοχικού κεφαλαίου ή χρηματικού ποσού δανείου που επιστρέφεται από τον δανειολήπτη, μόνο εφόσοντα έτη που χορηγήθηκαν αυτά τα ποσά (ως καταβεβλημένο κεφάλαιο για αγορά επιχείρησης, σύσταση ή συμμετοχή σε αύξηση κεφαλαίου, για αγορά χρεογράφων, , για χορήγηση δανείων προς οποιονδήποτε), αποτελούσαν δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων και είχαν δηλωθεί ορθά και συνεπώς είχαν ληφθεί υπόψη κατά τον προσδιορισμό του εισοδήματος του έτους που καταβλήθηκαν. Σε αντίθετη περίπτωση, κάθε ποσό που καταβλήθηκε μειώνει τα ποσά αυτά και αναγράφεται μόνο η τυχόν διαφορά που προκύπτει.

δ. Κατά την υποβολή των αρχικών δηλώσεων για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2016 δεν θα συμπληρώνονται οι κωδικοί 655-656. Οι κωδικοί αυτοί θα συμπληρώνονται μόνο με υποβολή τροποποιητικής δήλωσης στον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. εκκαθάρισης της αρχικής δήλωσης. Οι ανωτέρω κωδικοί είναι ανενεργοί και ενεργοποιούνται από την Δ.Ο.Υ. όταν ο φορολογούμενος υποβάλλει εμπρόθεσμα αίτηση (μέχρι 30 Σεπτεμβρίου) για μείωση προκαταβολής σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 70 του ν.4172/2013, εφόσον βέβαια συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή των προηγούμενων διατάξεων.

ε. Κωδικοί 783-784: Δηλώνεται μόνο το τυχόν υπόλοιπο αχρησιμοποίητο μέρος των ποσών που είχαν ενταχθεί στις διατάξεις του άρθ. 88 του ν. 3259/2004 και άρθ. 18 του ν. 3842/2010, το οποίο χρησιμοποιήθηκε κατά το 2015. Οι φορολογούμενοι που θα δηλώσουν ποσά στους κωδικούς αυτούς, δύνανται να οδηγηθούν στις Δ.Ο.Υ. για έλεγχο.

στ. Κωδικοί 431-432: Αναγράφονται τα συνολικά καθαρά κέρδη που αναλογούν στα φυσικά πρόσωπα - εταίρους προσωπικών εταιριών που τηρούν απλογραφικά βιβλία, (Ο.Ε., Ε.Ε., κοινωνίες αστικού δικαίου που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, αστικές εταιρίες, κοινοπραξίες κ. λ .π). Αυτά τα νομικά πρόσωπα φορολογούνται με τις διατάξεις του άρθρου 29 του ν.4172/2013 και εξαντλείται με τον φόρο αυτό η φορολογική υποχρέωση των εταίρων.

> Πίνακας 7 (Ποσά δαπανών που αφαιρούνται από το συνολικό εισόδημα ή από το φόρο)

Ο κωδικός 049 δεν συμπληρώνεται, διότι για το φορολογικό έτος 2016 δεν υπάρχει υποχρέωση προσκόμισης αποδείξεων του άρθρου 16 του ΚΦΕ.

Προστέθηκαν νέοι κωδικοί:

α. 055-056 Αναγράφονται τα ποσά δαπάνης για την ιδιωτική χρηματοδότηση πολιτικού κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων (άρθρο 7 ν. 4304/2014)

β. 057-058 Αναγράφονται τα ποσά δαπάνης για την ιδιωτική χρηματοδότηση υποψηφ. Βουλής Ελλήνων και Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (άρθρο 7 ν. 4304/2014)

Άρθρο 5

Δικαιολογητικά που συνυποβάλλονται ή φυλάσσονται για μελλοντικό έλεγχο

Στις περιπτώσεις που η δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων υποβάλλεται χειρόγραφα μέσω Δ.Ο.Υ., συνυποβάλλονται, κατά περίπτωση, τα 22

απαιτούμενα δικαιολογητικά, σε ευκρινή φωτοαντίγραφα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Κεφαλαίου Α' του ν.4250/2014.

1. Τα έντυπα της αναλυτικής κατάστασης για τα μισθώματα ακίνητης περιουσίας (Ε2), της κατάστασης οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε3), καθώς και της δήλωσης κατοχής μηχανημάτων έργων (Ε16) συνυποβάλλονται με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, ανάλογα με την κατηγορία των δηλούμενων εισοδημάτων, αποτελούν αδιαίρετη ενότητα με αυτήν και πρέπει να συμπληρώνονται σε όλες τις ενδείξεις τους.

2. Η αναλυτική κατάσταση για τα μισθώματα ακινήτων (Ε2) και η κατάσταση οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε3), σε περίπτωση υποβολής της δήλωσης σε φυσική μορφή, μπορεί να υποβληθούν σε προεκτυπωμένα έντυπα από τους υπόχρεους που έχουν τη δυνατότητα προεκτύπωσής τους με μηχανογραφικά μέσα, τα οποία, όμως, πρέπει να πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές και να αναφέρουν τα στοιχεία που περιέχονται στα αντίστοιχα έντυπα.

3. Εφόσον κάποια από τα πιο πάνω δικαιολογητικά έχουν ήδη συνυποβληθεί με δηλώσεις προηγούμενων ετών στην ίδια ΔΟΥ ή έχουν διαφυλαχθεί σε περίπτωση ηλεκτρονικής υποβολής και δεν έχει επέλθει κάποια μεταβολή στα στοιχεία που αναγράφονται σ' αυτά, δεν απαιτείται η έκδοση νέων δικαιολογητικών. Αρκεί να υποβληθεί υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, στην οποία θα αναγράφεται το οικονομικό έτος που αφορούσε το κάθε συγκεκριμένο δικαιολογητικό που τυχόν υποβλήθηκε, ότι δεν έχει επέλθει μεταβολή στα στοιχεία που αναγράφονται σ' αυτό και με την προϋπόθεση ότι, αν το συγκεκριμένο δικαιολογητικό είναι ορισμένης χρονικής ισχύος, καλύπτει και το φορολογικό έτος 2016.

4. Οι φορολογούμενοι που ασκούν ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα, με τη δήλωση εισοδήματος υποβάλλουν, σε περίπτωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων, αντίγραφο ισολογισμού νόμιμα υπογραμμένο.

5. Η δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2016 συνοδεύεται, κατά περίπτωση, από τις εξής βεβαιώσεις:

- α) Ευκρινές φωτοαντίγραφο της οικείας δικαστικής απόφασης, από το πρωτότυπο ή από ακριβές αντίγραφο αυτής, από την οποία να προκύπτει ότι ο γονέας, ο οποίος θεωρείται κατ' αρχήν υπόχρεος για την υποβολή της δήλωσης, έχει χάσει τη γονική μέριμνα, σε περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 11 του Ν.4172/2013.**
- β) Ευκρινές φωτοαντίγραφο της οικείας δικαστικής απόφασης, από το πρωτότυπο ή από ακριβές αντίγραφο αυτής, από την οποία να προκύπτει ότι ο γονέας με το μεγαλύτερο εισόδημα έχει χάσει τη γονική μέριμνα, σε περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 31 του Ν.4172/2013.**
- γ) Για την απαλλαγή από τη φορολογία εισοδήματος των μισθών, συντάξεων και της πάγιας αντιμισθίας, που χορηγούνται σε πρόσωπα που παρουσιάζουν ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%), οι γνωματεύσεις των οικείων υγειονομικών επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α), το οποίο συστήθηκε και λειτουργεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν.3863/2010, με σκοπό την εξασφάλιση ενιαίας υγειονομικής κρίσης, όσον αφορά στον καθορισμό του βαθμού αναπηρίας, όλων των ασφαλισμένων όλων των ασφαλιστικών φορέων, συμπεριλαμβανομένου του Δημοσίου, καθώς και των ανασφάλιστων για τους οποίους απαιτείται η πιστοποίηση της αναπηρίας.**

Επιπλέον, ο φορολογούμενος για την πιστοποίηση της ύπαρξης αναπηρίας μπορεί να προσκομίσει και γνωματεύσεις των Ανωτάτων Υγειονομικών Επιτροπών του Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε), του Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε), της Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε.), της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν.3863/2010, οι εν λόγω Υγειονομικές Επιτροπές δεν έχουν καταργηθεί και εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους και μετά την 01.09.2011.

Περαιτέρω, οι ήδη εκδοθείσες γνωματεύσεις πριν την 01.09.2011 (ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του ΚΕ.Π.Α) από τις υγειονομικές επιτροπές των Νομαρχιών, οι οποίες έχουν δοθεί για οποιαδήποτε χρήση, μπορούν να χρησιμοποιούνται για την αναγνώριση της υπόψη φορολογικής απαλλαγής επ' άοριστον, αν πρόκειται για επ' άοριστον κρίση, ή αλλιώς μέχρι την ημερομηνία που λήγει η ισχύς τους, εφόσον είχαν εκδοθεί σύμφωνα με όσα ίσχυαν στο σχετικό φορολογικό πλαίσιο κατά το χρόνο έκδοσής τους.

Σε όλες τις ανωτέρω γνωματεύσεις, προκειμένου να γίνουν δεκτές, θα πρέπει να διαπιστώνεται και να βεβαιώνεται ρητά το ποσοστό της αναπηρίας του προσώπου που αφορούν, καθώς και το χρονικό διάστημα που προβλέπεται ότι θα διαρκέσει η εν λόγω αναπηρία, ενώ, σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να είναι σε ισχύ το φορολογικό έτος για το οποίο ο ενδιαφερόμενος αιτείται την εφαρμογή των οικείων διατάξεων.

Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος δε διαθέτει κάποιες από τις προηγούμενες γνωματεύσεις μπορεί, αν λαμβάνει σύνταξη από ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης, επειδή έχει αναπηρία σε ποσοστό τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%), να προσκομίσει βεβαίωση του συνταξιοδοτικού φορέα ή απόφαση συνταξιοδότησης ή απόφαση παράτασης της σύνταξης, από την οποία να προκύπτει ότι, κατόπιν ιατρικής κρίσης από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή, συνταξιοδοτήθηκε με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%), ως και το χρονικό διάστημα που προβλέπεται ότι θα διαρκέσει η αναπηρία αυτή. Όταν η σύνταξη αναπηρίας καθίσταται αυτοδίκαια οριστική (παρατείνεται για χρόνο άοριστο), για τους ασφαλισμένους όλων των Φορέων, Κλάδων και Τομέων Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, δεν απαιτείται εκ νέου ιατρική εξέταση από αρμόδια Υγειονομική Επιτροπή των ασφαλισμένων μέχρι 31.12.1992 και εκδίδεται απόφαση του αρμόδιου ασφαλιστικού οργάνου. Ο ασφαλισμένος θεωρείται εφ' όρου ζωής δικαιούχος σύνταξης αναπηρίας, με ποσοστό αναπηρίας αυτό που έχει προσδιοριστεί κατά την τελευταία σε ισχύ υγειονομική κρίση, ανεξάρτητα από τη διάρκεια αυτής, ορισμένου ή άοριστου χρόνου. Σε αυτές τις περιπτώσεις αναζητείται η σχετική γνωμάτευση της Υγειονομικής Επιτροπής Αναπηρίας που τελούσε σε ισχύ κατά τη μονιμοποίηση της σύνταξης του, είτε αυτό αφορά σε γνωμάτευση προ ΚΕ.Π.Α. Υγειονομικής Επιτροπής, είτε γνωμάτευση Υγειονομικής

Επιτροπής κ.ε.π.α. ΑΠΟ 1/9/2011 και εξής (Γ23/312-30.12.2016 έγγραφο του Ι.Κ.Α.).

Για την απαλλαγή από το φόρο των αναπηρικών συντάξεων που έχουν μονιμοποιηθεί, εκτός από την Απόφαση μονιμοποίησης (παράταση επ' αόριστο), δεν απαιτείται νέα γνωμάτευση υγειονομικής επιτροπής σε ισχύ κατά το κρινόμενο φορολογικό έτος (φορολογικό έτος 2016), εφόσον προσκομίζεται, βάση των ανωτέρω, γνωμάτευση της Υγειονομικής Επιτροπής Αναπηρίας όλων των Φορέων, Κλάδων και Τομέων Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η οποία τελούσε σε ισχύ κατά τη μονιμοποίηση της σύνταξης .

Τονίζεται ότι εφόσον έχει εκδοθεί γνωμάτευση αναπηρίας από ΚΕΠΑ, ΑΣΥΕ, Α.Υ.Ε. της Ελληνικής Αστυνομίας ή του Πυροσβεστικού Σώματος, Α.Ν.Υ.Ε., Α.Α.Υ.Ε. ή της Νομαρχίας, τότε λαμβάνονται υπόψη οι γνωματεύσεις αυτές και όχι οι βεβαιώσεις ή αποφάσεις των συνταξιοδοτικών φορέων.

Εάν ο φορολογούμενος διαθέτει περισσότερες από μία γνωματεύσεις αναπηρίας, του ίδιου ή διαφορετικών φορέων και η μία εξ αυτών ή και οι δύο έχουν εκδοθεί μέσα στο φορολογικό έτος 2016, πιστοποιώντας διαφορετικά ποσοστά αναπηρίας, τότε λαμβάνεται υπόψη η γνωμάτευση με το ευνοϊκότερο ποσοστό αναπηρίας. Στο επόμενο φορολογικό έτος θα λαμβάνεται υπόψη η τελευταία εκδοθείσα γνωμάτευση.

- δ) Για τη μείωση του φόρου κατά διακόσια (200) ευρώ, απαιτούνται τα ακόλουθα δικαιολογητικά, από τα οποία πιστοποιείται η ιδιότητα του φορολογουμένου ή του εξαρτώμενου μέλους του, ως αναπήρου, θύματος πολέμου κλπ, λόγω της οποίας ο φορολογούμενος δικαιούται την εν λόγω μείωση:**
- ι) Προκειμένου για πρόσωπα με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%), γνωμάτευση των οικείων υγειονομικών επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) ή της Ανωτάτης του Στρατού Υγειονομικής Επιτροπής (Α.Σ.Υ.Ε).**

Περαιτέρω, για την ταυτότητα του νομικού λόγου και λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν.3863/2010, από 01.09.2011, καταργήθηκαν όλες οι Επιτροπές πιστοποίησης αναπηρίας που λειτουργούσαν στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης,

στις νομαρχίες και το Δημόσιο, με εξαίρεση τις Ανώτατες Υγειονομικές Επιτροπές, Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε), Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε), Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε.), την Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή της Ελληνικής Αστυνομίας και την Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή του Πυροσβεστικού Σώματος, οι οποίες εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους, διευκρινίζεται ότι για την πιστοποίηση της αναπηρίας του φορολογουμένου γίνονται δεκτές, πλην των γνωματεύσεων της Α.Σ.Υ.Ε και οι γνωματεύσεις που εκδίδονται από τις τέσσερις τελευταίες προαναφερθείσες υγειονομικές επιτροπές (Α.Ν.Υ.Ε, Α.Α.Υ.Ε., Α.Υ.Ε της Ελληνικής Αστυνομίας, Α.Υ.Ε του Πυροσβεστικού Σώματος).

Επιπλέον, οι ήδη εκδοθείσες γνωματεύσεις πριν την 01.09.2011 (ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του ΚΕ.Π.Α) από τις υγειονομικές επιτροπές των νομαρχιών μπορούν να χρησιμοποιούνται για την αναγνώριση της υπόψη φορολογικής ελάφρυνσης επ' άοριστον, αν πρόκειται για επ' άοριστον κρίση, ή αλλιώς μέχρι την ημερομηνία που λήγει η ισχύς τους.

Επισημαίνεται ότι σε όλες τις ανωτέρω γνωματεύσεις, προκειμένου να γίνουν δεκτές, θα πρέπει να διαπιστώνεται και να βεβαιώνεται ρητά το ποσοστό της αναπηρίας του προσώπου που αφορούν, καθώς και το χρονικό διάστημα που προβλέπεται ότι θα διαρκέσει η εν λόγω αναπηρία, ενώ, σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να είναι σε ισχύ το φορολογικό έτος για το οποίο ο ενδιαφερόμενος αιτείται την εφαρμογή των οικείων διατάξεων.

Δεν λαμβάνεται υπόψη επαγγελματική ή ασφαλιστική αναπηρία.

ii) Προκειμένου για ανάπηρους αξιωματικούς ή οπλίτες, θύματα πολέμου, καθώς και για ανάπηρους ή θύματα εθνικής αντίστασης ή εμφυλίου πολέμου, σχετική βεβαίωση της αρμόδιας Υπηρεσίας του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Ειδικά για τους ανάπηρους αξιωματικούς ή οπλίτες από πολεμική αιτία και τα θύματα πολέμου αρκούν τα ενημερωτικά σημειώματα πληρωμής της σύνταξής τους, στα οποία αναγράφεται ο αριθμός μητρώου της σύνταξής τους, ο οποίος πρέπει να αρχίζει από 3 ή 4.

Για αξιωματικούς οι οποίοι υπέστησαν τραύμα ή νόσημα που επήλθε λόγω κακουχιών σε πολεμική περίοδο, βεβαίωση της αρμόδιας κρατικής υπηρεσίας που τους χορηγεί τις αποδοχές τους.

Τέλος, για τα θύματα τρομοκρατικών ενεργειών βεβαίωση από τον οικείο συνταξιοδοτικό φορέα ότι ο φορολογούμενος έχει αναγνωριστεί ως θύμα τρομοκρατικής ενέργειας και συνταξιοδοτείται για το λόγο αυτό, βάσει του οικείου νομοθετικού πλαισίου, όπως ισχύει κάθε φορά.

Αναφορικά με τις εκδοθείσες γνωματεύσεις, με διάρκεια αναπηρίας που δεν αφορά στο σύνολο των μηνών του φορολογικού έτους, δεδομένου ότι από τη φορολογική νομοθεσία δεν προβλέπεται ο επιμερισμός της φορολογικής ελάφρυνσης/απαλλαγής στους μήνες της χρήσης, αυτές γίνονται αποδεκτές και ο φορολογούμενος τυγχάνει της ανάλογης φορολογικής ελάφρυνσης ή απαλλαγής για ολόκληρη τη χρήση. (ΔΕΑΦ Α 1118203 ΕΞ2016).

Σύμφωνα με το άρθρο 20 του ΚΦΕ, οι φορολογικοί κάτοικοι αλλοδαπής που αποκτούν εισόδημα στην Ελλάδα, δεν δικαιούνται τις μειώσεις φόρου των άρθρων 16, 17, 18 και 19 του ΚΦΕ, εκτός κι αν διατηρούν την φορολογική τους κατοικία σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. και

- α) τουλάχιστον το ενενήντα τοις εκατό (90%) του παγκόσμιου εισοδήματός τους αποκτάται στην Ελλάδα ή**
- β) αποδεικνύουν ότι το φορολογητέο εισόδημά τους είναι τόσο χαμηλό ώστε θα δικαιούνταν της μείωσης του φόρου δυνάμει της φορολογικής νομοθεσίας του κράτους της κατοικίας τους.**

Περαιτέρω, οι μισθοί, οι συντάξεις και η πάγια αντιμισθία που χορηγούνται σε ανάπηρους με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%) απαλλάσσονται από το φόρο, σύμφωνα με την περιπτ. ε΄ της παρ. 2 του άρθρ. 14. Ελλείψει ρητής διάκρισης στο νόμο, αυτά τα εισοδήματα είναι απαλλασσόμενα του φόρου, ανεξάρτητα 27

από αν αποκτώνται από φορολογικό κάτοικο Ελλάδας ή αλλοδαπής, εφόσον προσκομίζονται τα οριζόμενα δικαιολογητικά.

Επιπλέον, οι φορολογικοί κάτοικοι αλλοδαπής που αποκτούν εισόδημα στην Ελλάδα και παρουσιάζουν βαριές κινητικές αναπηρίες σε ποσοστό από ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω ή είναι ολικώς τυφλοί, απαλλάσσονται από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης, για όλες τις κατηγορίες εισοδημάτων τους, εφόσον κατέχουν τα οριζόμενα δικαιολογητικά, καθόσον η παραγρ. 2 του άρθρου 43Α δεν κάνει διάκριση μεταξύ των φορολογικών κατοίκων ημεδαπής και αλλοδαπής.

6. Επιπρόσθετα συμπληρώνονται τα χρηματικά ποσά που καταβάλατε για πολιτιστικές χορηγίες του ν.3525/2007(ΦΕΚ16Α) στο Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, τα νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται κάθε φορά, καθώς και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και τις αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες του άρθρου 741 Α.Κ., που επιδιώκουν σκοπούς πολιτιστικούς. Το αφαιρούμενο συνολικό ποσό δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του συνολικού φορολογούμενου εισοδήματος το οποίο θα αφαιρεθεί από το εισόδημά σας. Για την απόδειξη της καταβολής των ποσών της πολιτιστικής χορηγίας του ν.3525/2007 που αναγράφηκαν στους κωδικούς αριθμούς 061-062, απαιτείται :

- α) επικυρωμένο αντίγραφο της απόφασης του Υπουργού Πολιτισμού με την οποία χαρακτηρίζεται η απαιτούμενη από το νόμο έγγραφη σύμβαση χορηγίας μεταξύ χορηγού και αποδέκτη της χορηγίας ως πολιτιστική,**
- β) σε περίπτωση χορηγίας χρηματικών ποσών απαιτούνται και τα πρωτότυπα αποδεικτικά καταβολής των ποσών της χορηγίας και**
- γ) σε περίπτωση χορηγίας σε είδος ή άυλα αγαθά ή υπηρεσίες, απαιτείται και φωτοαντίγραφο της κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού για την εκτίμηση της αξίας τους, καθώς και τα αποδεικτικά παράδοσης της χορηγίας από τον χορηγό και παραλαβής της από τον αποδέκτη αυτής.**

Επίσης, διευκρινίζεται ότι τα ποσά των δωρεών γενικά, καθώς και των χορηγιών που συμπληρώθηκαν στους παραπάνω κωδικούς αριθμούς, δεν πρέπει να έχουν ληφθεί υπόψη για έκπτωση με βάση άλλη διάταξη νόμου

7. Προκειμένου να δηλωθούν ως ανείσπρακτα τα εισοδήματα από εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας θα πρέπει να προσκομιστούν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και πριν από την υποβολή

της δήλωσης ευκρινή φωτοαντίγραφα των διαταγών, δικαστικών αποφάσεων ή ασκηθεισών αγωγών που κατά περίπτωση υπάρχουν .

Ειδικά για την περίπτωση που ο μισθωτής έχει πτωχεύσει αρκεί η προσκόμιση αντιγράφου του πίνακα αναγγελίας χρεών στον οποίο εμφανίζεται η απαίτηση του εκμισθωτή/υπεκμισθωτή.

Για τα φυσικά πρόσωπα - επιχειρήσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 73 του ν.3842/2010, περί κινήτρων για τη διατήρηση θέσεων εργασίας, τα στοιχεία που αποδεικνύουν, τη μείωση κύκλου εργασιών και τη μη μείωση του αριθμού των εργαζομένων, των διαχειριστικών περιόδων που προϋποθέτουν την υπαγωγή στις διατάξεις αυτές, για μείωση των φορολογητέων εισοδημάτων.

8. Δαπάνη αγοράς αγαθών και παροχής υπηρεσιών (κωδ.049 Πίνακα 7)

Δεν προσκομίζονται για το φορολογικό έτος 2016.

9. Δαπάνη για ιδιωτική χρηματοδότηση πολιτικού κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων υποψήφιων και αιρετών της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Αφορά τα ποσά που δόθηκαν ως ιδιωτική χρηματοδότηση κατά τις διατάξεις της περίπτωσης γ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.4304/2014 σε πολιτικά κόμματα και συνασπισμούς κομμάτων (κωδ. 055-056), καθώς και σε υποψήφιους και αιρετούς βουλευτές της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (κωδ. 057-058). Το ποσό αυτό εκπίπτει ολόκληρο από το φορολογητέο εισόδημα του χρηματοδότη (παρ. 7 άρθρου 1 του ν.4304/2014). Τα όρια της ως άνω χρηματοδότησης είναι έως 20.000 ευρώ κατ' έτος από το ίδιο πρόσωπο/χρηματοδότη για τα πολιτικά κόμματα και τους συνασπισμούς κομμάτων, ενώ για τους υποψήφιους και αιρετούς βουλευτές της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου το ποσό αυτό δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 5.000 ευρώ από το ίδιο πρόσωπο/χρηματοδότη κατ' έτος.

Κάθε ποσό χρηματοδότησης προς πολιτικό κόμμα ή συνασπισμούς κομμάτων που υπερβαίνει τα 1.500 ευρώ καθώς και κάθε ποσό χρηματοδότησης άνω των 500 ευρώ προς υποψήφιους ή αιρετούς βουλευτές, δίνεται υποχρεωτικά μέσω τραπεζικού λογαριασμού της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν.4304/2014, με ονομαστική κατάθεση. Ποσά μικρότερα των ανωτέρω πρέπει να δίνονται με οποιαδήποτε μέθοδο επιτρέπει τη σύνδεση του προσφερόμενου ποσού με κάποιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο να μπορεί να ταυτοποιηθεί. Σε κάθε περίπτωση εκδίδεται υποχρεωτικά απόδειξη είσπραξης, στην οποία

αναγράφεται το ονοματεπώνυμο και ο αριθμός φορολογικού μητρώου ή ο αριθμός δελτίου ταυτότητας του καταθέτοντος προσώπου.

Τα πρόσωπα που χρηματοδοτούν τους ως άνω δικαιούχους με ποσά άνω των 300 ευρώ ανεξαρτήτως τρόπου χρηματοδότησης, ελέγχονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 του ν.4172/2013 και υποχρεούνται να συμπεριλάβουν το ποσό της χρηματοδότησης στον πίνακα 5.2 κωδικός 725-726 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων. Αναφέρεται τέλος ότι για την ιδιωτική χρηματοδότηση εφαρμόζεται γενικότερα ότι προβλέπεται στις διατάξεις των άρθρων του ν.4304/2014 για τον έλεγχο των οικονομικών των πολιτικών κομμάτων και βουλευτών.

10. Αλλοδαπό προσωπικό α.ν. 89/1967

Τα εισοδήματα του αλλοδαπού προσωπικού, φορολογικών κατοίκων εξωτερικού, των εγκατεστημένων στην Ελλάδα γραφείων σύμφωνα με τις διατάξεις του α.ν. 89/1967(Α΄132), που δεν προκύπτουν στην Ελλάδα, δηλώνονται με δικαιολογητικό το παραστατικό εισαγωγής χρηματικών κεφαλαίων σε λογαριασμό Τράπεζας που εδρεύει στην Ελλάδα , στους κωδ. 781-782 του εντύπου Ε1.

Ως προς τα εισοδήματα του αλλοδαπού προσωπικού, φορολογικών κατοίκων Ελλάδας, των εγκατεστημένων στην Ελλάδα γραφείων σύμφωνα με τις διατάξεις του α.ν. 89/1967(Α΄132), που δεν προκύπτουν στην Ελλάδα και βάσει της παρ.1 του άρθρου 3 του ν.4172/2013 δεν υπόκεινται σε φορολογία, δηλώνονται στους κωδικούς 659-660 του εντύπου Ε1.

11. Κατά τα λοιπά, η δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2016, συνοδεύεται, κατά περίπτωση, από τα δικαιολογητικά, ήτοι βεβαιώσεις, αποδείξεις καταβολής εξόδων νοσοκομειακής και ιατρικής περίθαλψης και λοιπά δικαιολογητικά έγγραφα και στοιχεία, όπως αυτά προβλέπονται στις ΠΟΛ.1088, 1132/2015 και 1041/2016 Αποφάσεις της Γ.Γ.Δ.Ε. όπως ισχύουν.

Τα ως άνω δικαιολογητικά των δηλώσεων που υποβάλλονται ηλεκτρονικά, φυλάσσονται από το φορολογούμενο για μελλοντικό έλεγχο.

Άρθρο 6

Βεβαίωση και είσπραξη της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης

1. Για την επιβολή της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, που προβλέπεται με τις διατάξεις του άρθρου 43 Α του ν. 4172/2013, λαμβάνεται υπόψη το ετήσιο συνολικό καθαρό ατομικό εισόδημα, πραγματικό, από όλες τις κατηγορίες εισοδήματος, ή τεκμαρτό, φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο του φυσικού προσώπου ή σχολάζουσας κληρονομιάς των φορολογικών ετών 2016 και επόμενα, εφόσον στο σύνολό του υπερβαίνει τις δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ.

Η εύρεση του εισοδήματος επί του οποίου θα επιβληθεί η ειδική εισφορά αλληλεγγύης, προκύπτει από το άθροισμα του πραγματικού δηλωθέντος εισοδήματος και της τυχόν διαφοράς που προκύπτει μεταξύ του τεκμαρτού και πραγματικού συνολικού εισοδήματος κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 30 του ν. 4172/13.

Πραγματικό εισόδημα νοείται το σύνολο των καθαρών εισοδημάτων όλων των κατηγοριών, προ φόρου, που δηλώνονται στη δήλωση, από μισθωτή εργασία και συντάξεις, από επιχειρηματική δραστηριότητα, από κεφάλαιο και από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου, πριν από την κατά περίπτωση παρακράτηση του φόρου και ανεξάρτητα αν αυτά τα εισοδήματα φορολογούνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές των άρθρων 15, 29, 40 και 43 του ν. 4172/2013 ή απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος.

Το εισόδημα που προκύπτει από τον εναλλακτικό τρόπο υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας, είναι αυτό που προσδιορίζεται από την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 30 έως 34 του ν. 4172/2013. Στις αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες του άρθρου 31, αφού μειωθούν με την περιπτ. ζ' του άρθρου 33, προστίθενται οι δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων του άρθρου 32. Το άθροισμά τους μειώνεται με τα χρηματικά ποσά που ορίζονται στην παραγρ. 2 του άρθ. 34. Δεν επιβάλλεται εισφορά στις αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες του άρθρου 33.

Η εισφορά επιβάλλεται στο εισόδημα που απομένει μετά την τυχόν εφαρμογή των μειώσεων που προβλέπονται για τις επιχειρήσεις στις διατάξεις του άρθρου 73 ν.3842/2010.

Ποσά που δηλώνονται μόνο για να καλύψουν τεκμήρια, όπως είναι ποσά από διάθεση περιουσιακών στοιχείων, δάνεια, δωρεές και κληρονομίες χρηματικών ποσών, εφάπαξ των ταμείων πρόνοιας ή ασφαλιστικών οργανισμών, εισαγωγή χρηματικών κεφαλαίων από φορολογικούς κάτοικους αλλοδαπής κλπ και γενικά όλα τα ποσά που δηλώνονται στους κωδικούς 781-782, δεδομένου ότι δεν αποτελούν εισόδημα, δεν υπάγονται σε εισφορά.

Τα εισοδήματα αλλοδαπής προέλευσης, που λαμβάνουν οι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδος, τα οποία σύμφωνα με τις Συμβάσεις Αποφυγής Διπλής Φορολογίας απαλλάσσονται του φόρου στην Ελλάδα και φορολογούνται μόνο στην αλλοδαπή, λαμβάνονται υπόψη για την επιβολή της εισφοράς, ως απαλλασσόμενα εισοδήματα.

Οι φορολογικοί κάτοικοι αλλοδαπής υπάγονται στις διατάξεις του πιο πάνω άρθρου, για τα εισοδήματα που αποκτούν στην Ελλάδα, τα οποία είναι και τα μόνα εισοδήματα που υποχρεούνται να δηλώσουν στην φορολογική τους δήλωση.

2. Εξαιρούνται από την επιβολή της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, τα ακόλουθα εισοδήματα που ρητά ορίζει το άρθρο 43 Α:

- α) Τα εισοδήματα των προσώπων που είναι ολικώς τυφλοί, καθώς και των προσώπων που παρουσιάζουν βαριές κινητικές αναπηρίες σε ποσοστό από ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω**
- β) Η αποζημίωση για τη λύση ή καταγγελία της εργασιακής σχέσης, της περίπτωσης ε` της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 4172/2013**

- γ) Η εφάπαξ καταβαλλόμενη παροχή από ταμεία πρόνοιας και ασφαλιστικούς οργανισμούς του δημοσίου, καθώς και επαγγελματικά ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο, στους ασφαλισμένους και τα εξαρτώμενα μέλη του ασφαλισμένου, της περίπτωσης στ` της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4172/2013**
- δ) Τα εισοδήματα των μακροχρόνια ανέργων που είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ, καθώς και όσων λαμβάνουν επίδομα ανεργίας από τον εν λόγω οργανισμό, εφόσον κατά το έτος της βεβαίωσης δεν έχουν πραγματικά εισοδήματα. Με τις διατάξεις της περίπτωσης θδ´ του άρθρου 138 του ν. 4052/2012, οι άνεργοι του ΕΤΑΠ - ΜΜΕ και του ΓΕΝΕ εξομοιώνονται φορολογικά με τους άνεργους του ΟΑΕΔ.**

Για τις ανάγκες της ομοιόμορφης εφαρμογής απαλλαγής από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης σε όλες τις κατηγορίες των ανέργων και για λόγους της μεταξύ τους ισότιμης φορολογικής μεταχείρισης, ως άνεργοι ορίζονται οι φορολογούμενοι που λαμβάνουν επίδομα ανεργίας κατά την 20^η Ιανουαρίου του επόμενου φορολογικού έτους, καθώς και όσοι κατά την ημερομηνία αυτή είναι εγγεγραμμένοι στους καταλόγους του ΟΑΕΔ, ή των λοιπών ταμείων ανεργίας που εξομοιώνονται φορολογικά με τον ΟΑΕΔ, για τουλάχιστον

δώδεκα (12) συνεχόμενους μήνες, πριν και κατά την 20η Ιανουαρίου, ούτως ώστε να θεωρούνται μακροχρόνια άνεργοι.

3. Επίσης απαλλάσσονται από την εισφορά και λοιπά εισοδήματα που δικαιούνται την απαλλαγή με βάση διεθνείς συμβάσεις που διέπουν διεθνείς οργανισμούς ή με ειδικότερο εθνικό νόμο:

- α) Αμοιβές υπαλλήλων της Ε.Ε. που υπάγονται στις διατάξεις περί Προνομίων - Ασυλιών της Ε.Ε.**
- β) Αμοιβές των εργαζόμενων στην Τράπεζα Εμπορίου και Ανάπτυξης του Εύξεινου Πόντου, για τους οποίους ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 52 της Ιδρυτικής της Συμφωνίας της Τράπεζας.**
- γ) Αποδοχές που καταβάλλει ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) στους υπαλλήλους του, για τις οποίες έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της Σύμβασης για τα προνόμια και Ασυλίες των Ηνωμένων Εθνών.**
- δ) Ενιαίο επίδομα στήριξης τέκνων του ν. 4093/2012.**

ε) Ειδικό επίδομα τριτέκνων και πολυτέκνων του ν. 4141/2013.

στ) Εκλογική αποζημίωση του αρθ.108 του Π.Δ.26/2007, όπως αυτό κωδικοποιήθηκε σ' ενιαίο κείμενο των διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών, με το ΠΔ 26 /2012. ζ) Μερίσματα των εταιριών της παρ.5 του άρθρου 45 του ν. 4141/2013.

4. Η εισφορά υπολογίζεται με την ακόλουθη κλίμακα:

Εισόδημα ευρώ	σε	Συντελεστής Ειδικής Εισφοράς Αλληλεγγύης
0- 12.000		0% δεν επιβάλλεται εισφορά
12.001 - 20.000		2,2% για την αναλογία εισοδήματος πάνω από 12.000
20.001 - 30.000		5,00% για την αναλογία εισοδήματος πάνω από 20.000
30.001 - 40.000		6,50% για την αναλογία εισοδήματος πάνω από 30.000
40.001 - 65.000		7,50% για την αναλογία εισοδήματος πάνω από 40.000
65.001 - 220.000		9,00% για την αναλογία εισοδήματος πάνω από 65.000
>220.000		10,00% για την αναλογία εισοδήματος πάνω από 220.000

Ο υπολογισμός της εισφοράς γίνεται με βάση τα στοιχεία που δηλώνονται στις αρχικές και τροποποιητικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων και αποτυπώνεται στις πράξεις διοικητικού προσδιορισμού φόρου, ή τις πράξεις διορθωτικού προσδιορισμού φόρου. Δύναται να υπολογιστεί, κατά περίπτωση, και με βάση εκτιμώμενο ή προληπτικό προσδιορισμό φόρου, ή σε περίπτωση έκδοσης οριστικής δικαστικής απόφασης, με βάση την απόφαση αυτή, ή σε περίπτωση ενδικοφανούς προσφυγής, την απόφαση της αρμόδιας Υπηρεσίας, καθώς και με κάθε άλλο στοιχείο που έχει στη διάθεσή της η φορολογική διοίκηση προκειμένου να προσδιορίσει πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα.

Στην πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου που εκδίδεται μετά την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, εμφανίζεται διακεκριμένα το εισόδημα επιβολής εισφοράς, το ποσό που τυχόν παρακρατήθηκε και συμψηφίζεται με το συνολικά οφειλόμενο, καθώς και το ποσό που προκύπτει προς καταβολή.

Το ποσό της οφειλής βεβαιώνεται μαζί με τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων και καταβάλλεται στις δόσεις που προβλέπονται για την καταβολή του φόρου εισοδήματος.

Στις περιπτώσεις που οι υπόχρεοι φορολογούμενοι, κατά την κοινοποίηση της πράξης προσδιορισμού φόρου (εκκαθαριστικό), διαπιστώσουν λανθασμένο προσδιορισμό ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, τότε υποβάλλουν στην Δ.Ο.Υ., κατά περίπτωση, είτε αίτηση για διαγραφή μέρους ή ολόκληρου του βεβαιωθέντος ποσού, είτε τροποποιητική δήλωση. Η Δ.Ο.Υ.:

□ είτε προβαίνει σε νέα εκκαθάριση οίκοθεν μέσω της εφαρμογής τροποποιητικών δηλώσεων, εφόσον υποβληθεί αίτηση από το φορολογούμενο (π.χ. άνεργος που δεν απαιτείται τροποποίηση στοιχείου της δήλωσης),

□ είτε προβαίνει σε εκκαθάριση της υποβληθείσας από τον φορολογούμενο τροποποιητικής δήλωσης, εφόσον ο φορολογούμενος τροποποιήσει κωδικούς της δήλωσής του (π.χ. μεταφορά εισοδημάτων σε κωδικούς που απαλλάσσονται της εισφοράς ή δήλωση αναπηρίας κλπ).

Επισημαίνεται ότι δεν επιτρέπεται οι ΔΟ.Υ. να προχωρούν σε χειρόγραφες διαδικασίες έκδοσης ΑΦΕΚ, διότι αφενός δεν γίνονται οι απαραίτητοι έλεγχοι από τη βάση δεδομένων, αφετέρου δεν είναι δυνατή η εκ των υστέρων εκκαθάριση τυχόν τροποποιητικής δήλωσης.

5. Στο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και συντάξεις, η εισφορά παρακρατείται από τους εργοδότες ή από τους φορείς που καταβάλλουν τις συντάξεις, κατά την καταβολή, έναντι της εισφοράς που αναλογεί στο σύνολο του εισοδήματος και από όλες τις λοιπές κατηγορίες, όπως αυτή προσδιορίζεται από την πιο πάνω κλίμακα. Το ποσό που πρέπει να παρακρατηθεί μηνιαίως, υπολογίζεται με βάση τον συντελεστή που αντιστοιχεί στο εισόδημα μετά από προηγούμενη αναγωγή του σε ετήσιο. Η παρακράτηση και απόδοση της εισφοράς στο Ελληνικό Δημόσιο, ακολουθεί την διαδικασία της παρακράτησης και απόδοσης του Φόρου Μισθωτών Υπηρεσιών (ΦΜΥ). Ομοίως αναγράφεται το ποσό που παρακρατήθηκε στην βεβαίωση αποδοχών ή συντάξεων που χορηγούν στους μισθωτούς και

συνταξιούχους οι εργοδότες και οι φορείς που καταβάλλουν τις συντάξεις.

6. Τα ταμεία ανεργίας ΟΑΕΔ (Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού), ΓΕΝΕ (Γραφείο Ευρέσεως Ναυτικής Εργασίας) και ΕΤΑΠ - ΜΜΕ (Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης), υποχρεούνται να διαβιβάζουν στη Δ/νση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, καταστάσεις σε ηλεκτρονικό αρχείο, με στοιχεία που αφορούν στους μακροχρόνια άνεργους, καθώς και σε όσους λαμβάνουν επίδομα ανεργίας. Στο αρχείο θα περιλαμβάνονται τα στοιχεία όσων λαμβάνουν επίδομα ανεργίας κατά την 20^η Ιανουαρίου του επόμενου έτους του έτους αναφοράς, καθώς και όσων κατά την ημερομηνία αυτή είναι εγγεγραμμένοι για τουλάχιστον δώδεκα (12) συνεχόμενους μήνες, ούτως ώστε να θεωρούνται μακροχρόνια άνεργοι.

Η συχνότητα διαβίβασης των παραπάνω στοιχείων είναι ετήσια και ως καταληκτική ημερομηνία αποστολής ορίζεται η 31^η Ιανουαρίου εκάστου έτους. Ειδικά τα αρχεία ανέργων που θα χρησιμοποιηθούν για τις δηλώσεις του φορολογικού έτους 2016, η προθεσμία αποστολής τους ορίζεται η 15^η Μαρτίου 2017.

7. Τα παραπάνω ισχύουν για τα εισοδήματα φορολογικού έτους 2016 και επόμενα.

Άρθρο 7

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:(Μόνο ως προς το Εθνικό Τυπογραφείο)

Παράρτημα Α´

Έντυπο δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (Ε1) Παράρτημα Β´

Έντυπο αναλυτικής κατάστασης για τα μισθώματα ακινήτων (Ε2)

Παράρτημα Γ´ Έντυπο κατάστασης οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα

(Ε3)

Παράρτημα Δ´
Έντυπο Μηχανημάτων Έργου (Ε16)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ:

1. Εθνικό Τυπογραφείο, με την παράκληση για τη δημοσίευση αυτής της απόφασης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
2. Αποδέκτες Πίνακα Α´ - Δ´
3. Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
4. Διεύθυνση Παροχής Φορολογικών Υπηρεσιών
5. Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού, Εθνικής Αντίστασης 8, Άλιμος 174 56
6. Γραφείο Ευρέσεως Ναυτικής Εργασίας, Νοταρά 141, 18536 Πειραιάς
7. Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, Καλλιρόης 5 & Περραιβου
20, Νέος Κόσμος & Διαμαντοπούλου 10, Αθήνα

ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Αποδέκτες πινάκων Ε´ ,ΣΤ´ , Ζ´ , Η´ (εκτός αριθμού 4, 10, και 11),Θ´,Ι´,ΙΒ´,ΙΓ´,ΙΔ´,ΙΕ´,ΙΣΤ´,ΙΖ´,ΙΗ´,ΙΘ´,Κ´, ΚΑ´, ΚΒ´, ΚΓ´

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο κ. Διοικητή Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων
4. Γραφεία κ.κ. Γενικών Διευθυντών
5. Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων

6. Αυτοτελές Τμήμα Συντονισμού Μεταρρυθμιστικών Δράσεων & Επικοινωνίας

7. Δ/νση Νομικής Υποστήριξης

8. Διεύθυνση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας - Τμήμα Α' (12)